

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 2/3 korona.

HIRDETÉSEK:
4-szorosos petit sor egyszer 20 fill.
Minden következője 10 fill.
Nyitási díj 10 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, augusztus 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A hamupipőke.
- Szentelítették a vasutas-törvényeket.
- Marokkóban detronizáltak.
- Európa államai egyesüljétek!
- Az Acev. tolvajai.
- Emberkereskedés Szegeden.
- Tizenegy éves apagyilkos.
- A mocsár.
- A magyar Dreyfus.
- Csak uraknak!
- A belényesi harc.
- Forradalom egy vasúti ór miatt.
- Merénylet a brassói gyorsvonat ellen.
- Az új pártalakulás.
- Tárca: A falu ládája, Irta: Ady Endre.

A hamupipőke.

Arad, augusztus 21.

Az iparfejlesztés hangzatos jelszavával több megbocsáthatatlan és ártalmas szédelgést követett el a tulipán-mozgalom jegyében született éra, semhogy azt egy két napos kongresszussal helyre tudnák hozni. Tulajdonképpen az évek hosszú láncolata termé a gyermekcipőben járó magyar ipar minduntalan előretörő nyögdecselését. Az előbbi kormányok a sok közjogonc miatt nem juthattak szóhoz, hogy gyökeres s a nemzet nagy érdekeit, egész egzisztenciáját szolgáló reformokkal lépjenek az ország elé s a köztudatba plántált ósdi szellemet átfomálják a kultur államok milliójéhez méltóvá. Amit a küzködő iparért a mult korszak tett, nagyrészt a nyilvánosság kizárásával történt s a haladás lépteiről legfeljebb azok vettek tudomást, kik a dolgok mélyére láttak, nem úgy, mint ma, hogy minden hangzatos frázisért babérrerdő hull annak ölébe, ki a kor jelszavát megértve csak egy kavics-csal is hozzájárul a görgeteg megindításához. A mult kormányok mindazonáltal felmutathattak olyan érdemeket, amik hiányoznak a koalíció fehér lapjairól.

Tisza István gróf kormányzása alatt a közös hadsereg szükségleteinek szállításánál diadalmasan előtérbe nyomult a magyar ipar s az ártalmas darabont korszak is kereste a nemzet érdekében e ponton az érintkezési szálakat, de nem találhatta meg, mert a Tisza István „bal” kezes politikájának letűnésével együtt a hadügyi kormány is visszacsinálta e téren előző engedékenységét s a koalíció vezérek — az ég tudja, mely okból — bizony üres kézzel, de annál erőteljesebb jelszavakkal térhettek vissza kedvenc ideájukhoz, az iparfejlesztéshez.

A kereskedelmi minisztérium élén ezidőszerint európai műveltségű férfi áll s a

munkában egy a mult korszak iskoláját járó, tetterős szakember osztozik vele. Hála a közjogi viták végének, a parlamentnek is maradt ideje arra, hogy korszakos tervekkel járuljon hozzá az iparfejlesztéshez, ám e téren mégis oly diletantizmust produkál az elhervadt tulipán korszaka, minőt az iparfejlesztés jelszavával kevesebbet dobálózó kormányok nem engedtek meg maguknak. A szatirikus Lipschitz vitánál a hivatalos apparátus egész erejével megmozdult, írásbeli bizonyítékokban mutattak rá a miniszteriumok, hogy az előző kormányokhoz képest a kisipar támogatására mennyivel többet költöttek. Az elvetett mag azonban igen lassan akar kikelni s ennek okát nem szabad egészen a kormányzati tevékenység erőtlenségében keresni, mert a jóakarát hiányát e téren elvitatni nem lehet.

Ezerszer elmondott igazság, hogy a mi országunkban az ipar hamupipőke, nem éppen dédelgetett virág s a társadalmi jelenségek megfigyelője e kultúrelenes tünettel már sajnálattal leszámolt, de változtatni egyelőre nem tudunk rajta. A társadalom viszonyainak változtával, a reánk erőszakolt előítéletekkel kell végeznünk előbb, hogy e téren valamelyes haladás kecsegtessen, vagy nagy csalódásoknak, valóságos hét sovány esztendőnek kell végig száguldania rajtunk, hogy észre térjünk s az egyedüli reális politika útjain megelőzzük a fantáziát, mely e téren való stagnálásunk miatt a jövő század regényébe helyezi mostani jelszavaink megvalósítását.

A társadalom minden szervének együttműködése eredményezheti csupán, hogy valamelyes változást mutathassunk fel e téren. Erőteljesebb akciót várunk a városoktól, több körütekintést és óvatosságot a kormánytól s az élet másfajta irányítását az iskolától. És legtöbbet várunk éppen az iskolától. Feladatának magaslatára kell emelkednie. Már az ifjúságban szimpátiát kell ébreszteni a munka tisztelete iránt s ez könnyen elérhető, ha a tanító, aki gondolatközösségben él tanítványával, nem ócska salabakter, hanem a villanyosság korában élő modern elme, ki nemcsak a hon mult dicsőségeiről tud dithirambot zengeni a fiatal szíveknek, de megacélozza az ifju erőt a jövő küzdelmeire.

A nemzet feje fölött tornyosuló felhőket most valami szelid álmódosítás takarja el. Bizonytalan sejtése a jobb jövőnek, anélkül, hogy érette kinyujtanók a kezünket. A gazdasági bajok nyomasztó sulya roskad vállainkra s nem akarunk tudni róla, hogy e gondterhes felhők fergeteget jelentenek, csak a szívárványt

látjuk, mely utána elkövetkezik. A gazdasági harcok előjelei küszöbön állnak s e szerencsétlen ország szinte betessékeli őket.

Unnepnapokon, kongresszusokon sző esik olykor a reális politikáról s bankettek végén egy illúzióval gazdagabban távozunk a produktív életbe. De mintha a bankettek rekvizitumával másnapra elpárologna minden, amire esküdtünk s csak a kiáltó nyomoruság maradna meg. S a fü növését látni kevésbé nehéz, mint az itt fogadott akció eredményeit. Az állam támogat kisipart, gyáripart, tudjuk hogyan és milyen módon. Különösen, mióta a tulipánia hóbortjába kapott. A választottak, a protekciósok, a szélhámos gründolók előbb jutnak valamihez, mint a becsületes szándéku ember, aki nem ér rá összeköttetések után loholni. S így orvosulatlanul marad az ország vérvessztése, nőnek a szociális bajok, terjed a tömegnyomor, az egész ország derékban török s e roncokból épüljön ki a nemzet jövője, e kulturátlanságában évelődjék be a kultur levegőbe. A villanyosság korában ép egészségesen, mankón járni, legalább is vétek a fejlődés ellen, melynek közepébe — mi nem t-hetünk róla — belestünk.

Az ipartestületek pécsi országos kongresszusától is sokat várt az ország közvéleménye. Az utóbbi időben mind sűrűbbé vált a panasz, hogy a törvényhozásban az iparérdekek kellő méltánylásra nem találhatnak. Annál furcsább a pécsi kongresszusnak az az eseménye, hogy az államtitkár beszédének hatása miatt a napirendre tűzött javaslatok közül *kilencet minden tárgyalás nélkül en block levettek a napirendről*. Az államtitkár beszéde kétségen kívül jelentős, sokat tartalmazó és sok határozott kijelentéssel épült nyilatkozat volt. De ha még olyan megnyugtató is, a kilenc pontnak alapos megvitatása nem lett volna szófehérítés, hiszen ilyen módon össze se kellett volna hívni a kongresszust, hanem egy félhivatalos közleményt kinyomatni, az ipartestületeknek megküldeni, hogy azok megnyugtató legyenek. Ezzel az aktussal, amelyet a túlzott udvariasság, sőt a bizantinikus hizelgés produkált, a kongresszus üres parádévá vált és értékét veszítette az iparosságra nézve.

Ha eddig Magyarországon a kongresszusok elé nem néztek nagy bizalommal, eztán még kevesebbet fognak tartani felőle. Ha arról volt szó, hogy az ország ipari notabilitásai megtekintsék a pécsi kiállítás, annak zengő és habzó ünnepségeit szaporítsák, lehetett volna ennek más titulust találni és kár volt az ország iparosságát abban a hitben ringatni, hogy

ott az ipar érdekében fog valami történni. Mert amit Szterényi akar, azt elmondhatta volna a parlamentben is. Az iparosok kongresszusának nem a hallgatás volt a hivatása, hanem a kivánságok és sérelmek alapos megvitatása. (*)

Szentesítették a vasutas-törvényeket.

A fölemelt lakberek kifizetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

A hivatalos lapban, de annak nem hivatalos részében, érdekes közlés látott ma napvilágot. Ez a közlemény felsorolja az Országos Törvénytár legutóbb kiadott 15. számának tartalmát, egyenként jelölve meg az utolsó időkben hozott törvényeket, az 1907. évi XXXVI. törvénycikktől — az 1907: L. törvénycikkig. Feltűnő a dolog azért, mivel a két utolsó törvény a sorban, tudniillik a XLIX. és az L. törvénycikk a vasutasok törvénye s az első a vasuti szolgálati rendtartásról, a második a magyar királyi államvasutak évi fizeséssel bíró alkalmazottai illetményeinek rendezéséről szól.

Amint ismeretes, maga a szentesítéssel ellátott törvényszöveg eddigelé nem jelent meg a hivatalos lapban. A szentesítés természetesen már megtörtént, amit az is kétségtelenül bizonyít, hogy a felémelt lakberek kifizetését ténylegesen megkezdték a mai napon. A szentesített törvényt valószínűleg holnap publikálják a hivatalos lapban.

A szentesítés véget vet azoknak a se-regestől termelt kombinációknak, amelyek a szankció késedelmét a trón körüli áskálódásokra vezették vissza. Így még csak néhány nappal ezelőtt azt a mesét találták föl egyik-másik koalíciós lapban, hogy *Kristóffy* volt belügyminiszter ischli útja során a szentesítés megtagadása érdekében is eljárta volna.

A szentesítéssel a vasutasok megkapják lényegesen megjavított illetményeiket, Horvátországban pedig a vasutak hivatalos nyelvűvé a magyar tétetik, ami eddig csak

a gyakorlatban volt meg, de törvényben nem volt kimondva.

A szentesítéssel egyidejűleg a kormány az ismeretes engedményeket tette a horvátoknak és úgy látszik éppen ezen engedményeknek a formulázása késleltette a királyi szentesítést.

TÁVIRATOK.

Rockefeller védekezik.

Newyork, augusztus 21. A Standard Oil Company igazgatósága a társaság vevőihez és részvényeseihez címzett röpiratot íratott, amely a Standard Oil Companyra kirótt 29 milliós bírságra vonatkozik. Az igazgatóság kijelenti, hogy a társaság semminő tisztességtelen dolgot nem követett el és azzal vádolja a hatóságokat, hogy minden ok nélkül álnokul egyre zaklatják.

Marokkóban detronizáltak.

Kikiáltották az új szultánt.

Európai csapatok és benszülottek harca.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 21.

Az európai csapatoknak és hadihajónak megjelenése nem félemlítette meg a lázongó benszülotteket: nyílt csatába szállnak az európai katonákkal és még ma is rettegésben tartják Casablancát és környékét.

A lázadás trónváltozást is eredményezett, amennyiben a marokkói szultánt detronizáltak és öccsét kiáltották ki szultánnak.

Távirati tudósításunk a következő:

Köln, augusztus 21. A Kölnische Zg. tangeri jelentése szerint Marakesből küldöncök érkeztek, melyek szerint *Hafid Mulej* marakesi helytartó, a szultán testvére, ma szultánná kiáltotta ki magát. Marokkó minden részéből felszólították a szultánt, hogy Casablanca és Uida ellen vonuljon.

London, augusztus 21. A Reuter ügynökség casablancái jelentésével szerint a vasárnap elesett arabok számát mintegy 2000 re teszik, azt hiszik azonban, hogy e szám kissé túlzott. Mai

jelentések szerint az Oldenburg német gőzös Tangerbe érkezett Saffiból, ahonnan néhány menekült hozott. Ezek azt jelentik, hogy *Ma-El-Ainim* a mult csütörtökön támadással fenyegette Saffit. A kaid azonban arra bírta *Ma-El-Ainim*t, hogy tervét elejtse. A város lakossága nyugtalan, az európaiak közül azonban sokan megmaradnak a városban, ahol nagy gabonakészletük van. Mogadorban és Ribatban nyugalom uralkodik.

Casablanca, augusztus 21. Több nap óta támadásra vár *Drude* tábornok. Tegnap reggel 8 óra tájban hallatszottak az előőrsöknél az első lövések. Napfelkelte után egy százados 60 spáhival kémszemlére indult. A spahik csekély száma felbátorította az ellenséget, amelynek 2000 emberből álló tűzérsege a kis csapatot körül akarta venni. Erre egy század vadász nyomult előre, akik azonban a tűzereket nem tudták visszatartani. A spahik lassan visszavonultak, majd hirtelen megfordultak és a kapitánnyal élükön megtámadtak mintegy 1000 marokkói lovas. Egy másik oldalon egy század vadász körülbelül 600 méternyire közelítette meg az ellenséges gyalogságot, mire a marokkóiak futásnak eredtek és magukkal vitték tartalékukat. Egy tábori ágyu nagyban akadályozta őket menekülésükben. Közben a spahik visszatértek kapitányukkal, aki *arcán megsebesült*. Közülük egy elesett. Az elesettet társai visszahozták a táborba. Egy másik spáhi megsebesült. Fél 11 órakor a spanyol kapitány felajánlotta a spanyolok segítségét. Minthogy azonban közben a küzdelem véget ért, *Drude* tábornok köszönettel lemondott a segítségről. A marokkókat, akik a jobboldali magaslatokon akartak tábort ütni, a folytonos tüzeléssel elűzték és szétszórták. Egy vadász elesett, kettő megsebesült. Az ellenség most eléggé távol van, azonban a közeli támadás várható. A csapatok hangulata kitűnő.

Páris, augusztus 21. Casablancái jelentések szerint három törzs pardont kért. Másrésztől mindenféle kalandos hírek terjedtek el, így a marokkói csapatok tetemes szaporodásáról beszélnek.

Tanger, augusztus 21. A *Condeé* cirkáló parancsnoka megerősíti azt a hírt, hogy *Hafid Mulejt* szultánná proklamálták.

London, augusztus 21. A *Daily Mail* tangeri jelentése szerint *Macleant* tegnap kiadták *El Meraninak*, a szultán nagybátyjának. Azt

A falu ládája.

Írta: Ady Endre.

Cudar, vak, őszi éjszakában iparkodtak Csóka és a suta Keresztes. Ládát vittek, nehéz ládát egy zsákban. Mélykut falu ládáját. Nyögve, változtatva cipelték a zsákot s beszélgettek is. Még csak tanya sem akadt azon a tájékon, zombékos, nagy réten jártak. Néha térdig befalta őket az eső lé, a sár, az undok őszi lágy-ság.

S mentek dacosan a ködben a zsákkal, a falu ládájával. Csóka az ő kappan-hangján virnyákkolt egyet-egyét. A suta Keresztes haragosan mormogott, ez volt a válasz. S egy darab időre elhangtalanokdottak ilyenkor mindketten. Mentek.

Egyszer megint igazi beszédbe fogtak a ladás emberek. A ladás éppen a suta Keresztes vitte s Csóka szurt bele a csöndbe éles, siró hangon:

— Komám, János, Nagyhét van, Advent Nagyhét, most jut az eszembe.

A suta Keresztes dühösen meghökölt s ledobta a zsákot.

— Mi kö.öd neked a Nagyhéhez, Csóka Ferenc, talán pap lettél?

És még valami csunyát is mondott a suta Keresztes. Csóka engesztelően a zsákért nyúlt, erős erőlködéssel vette a hátára. Mentek azután

tovább, de Csóka tudta, hogy most magyarázni muszáj.

— Urvacsorát kell venni vasárnap, ujborkor mindig Nem maradhatnék meg másként egy percig az asszonnyal. Az Urvacsora meg mégis csak Urvacsora, János. És mi éppen most csináljuk ezt, a kegyelmes Krisztusát neki.

— Vagy nagy marha, vagy nagy gazember lehetsz te, Csóka Ferenc. Hát vártuk volna meg, míg a pénzt beviszi az adóhivatalba a mélykúti jegyző? Hát egye meg a fene a Nagyhetet, nekünk ez hozta a szerencsét.

— De mégis csak nagy bűn ez, csunya bűn ez Urvacsora előtt, János.

— Hogy azt a jó vallásos fejedet csapja szét a menykő. Mégis csak kár volt nekem ilyen kegyes emberrel szövetkezni. Hát kinek a tehenét árverezik el szombaton? Nem a tiedet, te drága istenes. Urvacsorára éhes Ferenc? Kinek fogyott el már az utolsó szem buzája is? Kinek a gyereke nem tud kimenni az utcára a meztelenség ői?

— Igaz, igaz János, de mégis most, Urvacsora előtt.

— Az Urvacsora... én legénykeromban hallottam egy történetet. Beszélték, hogy az alvégi kovács nagyapja egyszer fogadásból csinált valamit. Az Urvacsorai kenyeret és bort nem nyelte le, hanem kihozta a szájában a tempomból.

— Az ám, az istentelen, én is hallottam, de meg is némult.

— Nekem is úgy beszéltek, hogy örökre elbénult a nyelve. Hát Csóka Ferenc tudd meg, hogy én is megcsináltam ezt. A számban tartottam a kenyeret és a bort templom-utánig. Ha füled van, hallod, hát megnémultam, ugye nem?

Csóka Ferencnek a zsák is nehéz volt, meg is botránkozott. Átnyomta a ladás zsákot a suta Keresztes hát vállára és sápitozott:

— Ezt a pénzt a szegény, koldus emberekből sajtolták ki. Azért is olyan nehéz ez a láda, csupa réz, nikkell meg ezüst.

— Hát azután, te málészájú, ez már az állam pénze. Az államnak is jobb, ha egy két becsületes, inséges ember így szerez pénzt. Meg nem a magunk falujának a ládája ez, hanem a harmadik határból való. Jobban szeretné az állam, ha revolverrel meglesné a mélykúti grótot? Amilyen kutya most az élet erre mife-lénk, az a csoda, hogy nem gyujt, vág, öl minden szegény ember.

— Oh, oh János, megver az isten, legalább ne beszélj.

— Vigyen el az ördög, most már nem is beszélék. Itt van a kircsi gulya kut, tovább nem megyünk, a ladás itt törjük föl és itt hagyjuk. Erre járnak a kis-szigetiek, a lesfalusiak. Mindenki azt fogja hinni, hogy ezekből

hiszik, hogy El Merani és Raisuli között legközelebb küzdelemre kerül a sor.

Tanger, augusztus 21. Mogadori jelentések szerint Maclean felszólította Atlons és Guidons kaidokat, hogy vonuljanak a franciák ellen. Ajánlatát a kaidok fáradság ürügye alatt visszautasították. A konzuli kar arra kérte Philibert tengernagyot, hogy küldjön ki egy állomáshajót. Szaffiban nagy az izgatottság arra a hírre, hogy Hafid Mulejt szultánná fogják kiáltani. A marakesi konzulok hajók kiküldését kérik. Mazaganban a helyzet a Dukala-törzs üzelmei következtében aggasztó. Rabatban és Laraschban nyugalom uralkodik.

Páris, augusztus 21. A *Matin* tangeri jelentése szerint azt hiszik, hogy a szultán a Fezbe menő küldöttség által azt reméli elérni, hogy a fanatikus elemek eltávoznak onnan. A fanatikusok Fezben a szent háborút hirdetik. A *Petit Parisienne* ellenben az a nézete, hogy a misszió Európába megy, hogy az egyes államok kormányánál tiltakozzék a Marokkóban teremtett helyzet ellen.

Páris, augusztus 21. Philibert tengernagy tegnapi távirata szerint Rabatban és Laraschban a helyzet kielégítő. Mazaganban tegnap nyugalom uralkodott. Marakesi jelentések szerint Hafid Mulejt szultánná proklamálták. Szaffiban és Mogadorban nyugalom uralkodik. Tegnap reggel a Casablanca előtti marokkói tábornok megátámadták. Egyidejűleg a hajók is lövöldözni kezdtek a marokkókat, akik súlyos veszteségeket szenvedtek.

London, augusztus 21. A *Daily Telegraph* jelenti Casablancából a hó 19-iki kelettel, hogy a szultán fivérét, Muley Hafidot Marakesben végleg szultánná kiáltották ki. Muley Hafid Fezzel minden viszonyt megszakított. Első elhatározása, hogy mintegy 6000 főnyi, többnyire rendszer csapatokból álló sereggel Casablanca ellen vonul és résztvesz a franciák ellen folyó harcokban. Híre jár, hogy ez a sereg már utban van, sőt tüzéséggel is rendelkezik.

Madrid, augusztus 21. A „Heraldo“ és a „Korrespondenzia“ azt írja, hogy Casablancát újra megátámadták. Ezt a hírt hivatalos táviratok megerősítik.

Páris, augusztus 21. A „Figaro“ szerint *Drude* tábornok táviratilag kért erősítést a kormánytól.

San-Sebastian, augusztus 21. A külügyminiszter kijelentette, hogy Angolország, Franciaország, Németország és Spanyolország felhatalmazták Fezben székelő konzulikat, hogy veszély esetén az ottani gyarmataik tagjaival elutazzanak. Valószínű, hogy Spanyolország és Franciaország a szultánhoz jegyzéket fognak intézni. Ez idő szerint a két kormány csak egy, a rendőrségre vonatkozó jegyzéket készít elő. Franciaország és Spanyolország tengeri konzulai Sidi Mohamednek jegyzéket nyújtottak át, amelyet közölni fognak az algezirászi egyezményt aláíró hatalmakkal.

Európa államai egyesüljete!

Edvard király terve.

Nincs többé háború.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, augusztus 21.

Edvard angol királynak egy kissé fantasztikus színezetű, de rendkívül érdekes tervéről számol be egy francia lap tudósítója. A brit birodalom ura a párisi közlemény szerint európai államszövetség létesítésén fáradozik, amely államszövetség a szerződés tartamára teljesen kizárná a nemzetközi konfliktusoknak fegyverrel való elintézését. A terv megvalósulása esetén megkezdhetnék az államok a milliárdokat emésztő hadiköltségek lényeges apasztását és az így fölszabadult összegeket kulturális és egyéb, a népjólétet emelő célokra fordíthatnák.

Az érdekes akcióról az alábbi távirati tudósítás számol be:

A párisi „*Agence Fournier*“ információja szerint, melyeket egy kiváló olasz politikustól kapott, Edvard angol király, aki most sorra látogatta az európai államfőket, a következő terv megvalósításán fáradozik:

1. Az európai koncertnek oly alapon való organizálása, mely magában foglalja a most fennálló szövetségeket.

2. Egyik hatalom a másikkal, valamint az összes hatalmak egymás között a következő alapon szerződnenek:

a) A hatalmak kölcsönösen és kollektíve garantálnak jelenlegi területük, gyarmataik és protekturátusaik épségeért.

Az osztozkodás nehezen ment, mert sötét is volt. Es mert a suta Keresztes kereste a bankókat:

— Verje meg az isten, csakugyan nincs benne bankó.

Csóka Ferenc fölállott, kinyújtózott. Olyan hangon, mint a tiszteletes ur prédikál, megszólalt:

— Meggondoltam a dolgot, komám János, nekem nem kell egy rézfitying sem ebből a pénzből.

— Megbolondultál, Csóka Ferenc, ni Ferenc komám. Csak nem akarsz elárulni, te rongyos.

— Én becsületes ember vagyok, nem árulak el. De nem viselné el a lelkem, Advent-Nagyhét van. Legyen mind a tied a pénz, János komám.

S a két ember megindult furcsa és furcsább szívvvel és mentek. Egyelőre vissza, ravasz utat csinálva, azután a falujuk felé. Hajnalodott, siettek s a suta Keresztes kemény, gonosz szíve nyugtalan volt. A nehéz pénzt egy tarisznyában, a suba alatt, huzta. Kínálta még vagy kétszer Csóka Ferencet. Csóka kemény maradt, ő Urvacsorára készül. Itt a falu, hazaértek, ideje volt, mindjárt reggel. Bűnös, éhes, rongyos, szegény magyar faluk felé száll a keserves, hótelen, őszi Nap.

b) Területi változás csak az érdekeltek önkéntes beleegyezésével engedtetnék meg. Valamely ország megtámadása nem tilretik meg. Ha két hatalom között komoly konfliktus törne ki, úgy a többi állam felelősség nélkül hozná meg méltányos döntést. Ha a döntést a konfliktusból államok nem fogadnák el, úgy a többi hatalmak összes szárazföldi és tengeri erejükkel kényszerítenék a makacskodó hatalmat döntésük elfogadására.

c) Új gyarmat csak a többi hatalmak kollektív beleegyezésével szerezhető.

d) Az új európai koncert 25 - 50 évre létesítenék és lehetővé tenné a hadi kiadások fokozatos leszállítását.

Ehhez a programhoz Edvard király megnyerte az olasz, spanyol, portugál királyoknak, a francia köztársaság elnökének, a cárnak és a szultánnak hozzájárulását. Mostani utjában Vilmos császár és Ferenc József hozzájárulását igyekezett megnyerni.

Az Acsev. tolvajai.

Elfogott bünszövetkezet

A detektív lesben.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Csak nemrégiben leplezett le az aradi rendőrség egy bünszövetkezetet, amely hónapokig dézsmálta az államvasutak teherszállítmányát. A rendőrség kezeli közé most egy másik tolvajbanda került, amelynek tagjai fiatal csavargók. A szép reményekre jogosító ifjak az *Arad-Csanádi Egyesült Vasutak* egyik személyszállító kocsját ugyyszólván teljesen leszerelték, levéve onnan a vészféktől kezdve az utolsó ajtókilincsig minden rézalkatrészt. A fiatal bűnösöket a detektív testületnek egyik ügyes tagja tetten érte és letartóztatta:

A megindult vizsgálat során azután kiderült, hogy a csavargóknak lelkét nemcsak ez az egy bűn terheli. Bevallották, hogy hónapokkal ezelőtt ők loptak el egy volt aradi gyártelepről több száz korona értékű gépalkatrészeket. A leplezett bünszövetkezet üzelmeiről az alábbiakban számolunk be:

Tegnap *Rasztig* István detektív, aki a vasuti állomáson teljesített szolgálatot, észrevette, hogy néhány suhanc az arad-csanádi egyesült vasutaknak egy a nyílt pályán álló személyszállító kocsjába lopódzott. A detektív közelebb ment a kocsihoz és egy teherkocsi mögé húzódva megfigyelte a suhancokat. Ezek, egészen biztosságban érezve magukat, leszedgették a személyszállító kocsi vészfékeit, hamutartóit, ablakfogantyuit és ajtókilincseit. Körülbelül egy óra hosszat tartott ez a kis művelet, amelynek végeztével a suhancok lemasztak a kocsirol. Ekkor előlépett rejtekhelyéről *Rasztig* detektív és letartóztatta a csavargókat, akiket a rendőrség vasuti kirendeltségének adott át. A rendőrök a fiukat felvitték a városházára, ahol *Török* Lajos rendőrtiszt kihallgatta őket. A fiatal bűnösök, névszerint *Tarbai* Jenő 15 éves rovott multu, *Sándor* Lajos 17 éves rovott multu, *Schütz* Lajos 15 éves és *Tornáczky* József 14 éves csavargók töredelmesen bevallották bűnüket.

A vizsgálat során a bünszövetkezetnek még egy másik ügye is kiderült. Nemrégiben *Schütz* Viktor aradi rézöntő feljelentést tett a rendőrségnél, hogy négy suhanc több száz korona értékű rézből készült gépalkatrészt akart neki eladni. *Schütz* gyanakodni kezdett a suhancokra, hogy bűnös uton jutottak a gépalkatrészekhez s ezért nem vette meg azokat, hanem magánál

került a tolvaj. Mi egy darabig visszamegyünk s azután fordulunk jobbra a falunknak.

— En reggel templomba megyek — nyögte sóhajtozva Csóka Ferenc.

A suta Keresztes feszítő vasat s egyéb szerszámokat keresett. Egymást alig látták, de szaporán dolgoztak a sötétben.

— A szemem — ordított föl egyszer a suta Keresztes.

Valami szilánk a szemébe pattant s úgy érezte, hogy meghalt az egyik szeme. Kinja volt, szörnyű kinja s Csóka biztatta:

— Ott a kut, huzz föl vizet, mosd meg. Azután magában eléggülten motyogta:

— A gonosz beszédjéért, lám, hamar rászólt az isten.

Mivel pedig a láda már nyitva volt, hirtelen belekotort Csóka Ferenc. Belemarkolt s egy pillanat alatt mellén, a bőrén melegedtek a papíros pénzek.

Most már mélyáza kuporgott a láda mellett. Oda-oda szólt a suta Keresztesnek Csóka Ferenc:

— Szünt már a fájás, János komám?

— Hát szünt, szünt körülbelül, nyögött a suta Keresztes. Nagy baj nem történt, de alighanem bélyeges lesz pár hétig a szilánk érte szem. Adventet, istent, államot, Csóka Ferencet ősz szevissza emlegette káromkodva a sérült ember.

tartotta. A rendőrség lefoglalta a rézdarabokat és megindította a nyomozást a fiatal suhancok kézrekerítése iránt. A nyomozás azonban nem vezetett eredményre.

A mai kihallgatáson a csavargók beismerték, hogy ők akarták Schütznél a gépalkatrészeket értékesíteni. Ezeket nemrégiben a *Newman Testvérek* tulajdonát képező volt Gutzjahr-féle gyárból lopták el. A fiatal bűnösöket előzetes letartóztatásba helyezték s a vizsgálat befejeztével átkísérik őket az ügyészség fogházába. A rendőrség azt hiszi, hogy a tolvajbanda már régebben működik s hogy ez követte el a Doblaschi gyárban a tolvajlást. A rendőrség ebben az irányban is megindítja a nyomozást.

A mocsár.

Az asszony kedvese.

Egy kis leány züllése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Fertelmes, sötét bűnről esett le a szennyes lepel Nagyváradon. Egy egész család utálatos bűnök sarában fetrengve a romlást, a mételyt árasztotta maga körül. Lezülve emberi érzések hijjával bűnfertővé tették a családi tűzhelyet a szülők és állati durvasággal leányát rontotta meg az apa. A csatornák szennyes regénye bomlott ki egy Bethlen-utcai házban, a külváros egy gyalázatos fertőjében. Fekete bűnök fekete regénye fut föl a napvilágra szennyes szálaival.

Eanek a sötét regénynek egy hűtlen asszony az indítója. Ő körötte támadt családja bűnös lezüllése. Ma 30 év körül ez az asszony, aki valamikor egy *Szatmári Pál* nevű ember hitese felesége volt. A törvény előtt az má is. *Szatmári Pál* azonban hamarosan elzavarta feleségét, *Domján Sárát*, mert nem bizonyult jó feleségnek. Sorsára bocsájotta, leányával, *Juliannával*. A hűtlen asszony embert fogott maga mellé jóval az ekergetése után. A hűtlen asszony embere *Schnellbeck István* ácssegéd lett. Dologk rülő, léha ember. Az asszonynyal csak azért állott össze, mert azután élt.

Szatmári Pálné vitte magával a *Schnellbeck István* háztartásába leányát, *Juliannát* is. De mit se törődött vele. A leány most 11 éves. Erősen fejlett, tömzsi leány, az anyja fékezetlen, rossz vérével. És ez a leány az utcán nőtt fel. Az anyja nem törődött vele. A leány csavargott a városban s a csavargásban megtalálta a társait is, akikkel együtt nevelte őket az utca. Két híres, megrögzött tolvaj leánykával, *Viatorisz* Piroskával és *Nyárádi* Erzsivel barátkozott össze *Szatmári Julianna*. Valóságos tolvajbandává alakultak. Ritka volt az a hét, amelyen a lopkodó, tolvaj fruskákat elő ne állított volna a rendőrség. De nem lehetett őket megfenyíteni, a fiatalságuk miatt. S a lányok csak tolvajkodtak tovább.

A rendőrség végre megsokallta a leányok garázdálkodását és módját kereste megmentésüknek. A leányokat kivitték most két napja a nagyváradai gyermekmehelyre *Szondi*, a nagyváradai menhely gondnoka fel is vette a három jó madarat, azonban a rendőrségnek még igazolnia kellett, hogy a gyermekek tényleg züllött viszonyok között élnek s össze kellett állítani a gyermekek illetőségi és születési bizonyítványát. Mig ezeket az iratokat összeszerzik, addigra hazabocsájította a lányokat a gondnok.

Amint hazajött *Szatmári Julianna* a gyermekmenhelyről, csak az apját találta otthon a Bethlen-utcai házban. Reggel volt, az anyja a piacon járt. Egy idő múlva, hogy előjött a

leány, gyanút vett az egyik szomszédasszony, mert olyan betegesen lépegetett a gyerek. A gyanakodó asszony leselkedett és rövidesen elérhető dolgokat tapasztalt. A kis ostoba, beteg leány elbujt a ház mögé, ahol megakart fürödni egy dézsában. Eközben vette észre a leselkedő, hogy a szerencsétlennek mi baja van.

A vizsgálódó asszony azonnal a rendőrségre futott és jelentést tett.

A feljelentés folytán a sötét bűnygyben a rendőrség azonnal vizsgálatot indított. Dr. Barna Ármin tisztí orvos vizsgálta meg a kapitányságra vitt 11 esztendő *Szatmári Juliannát*. Az orvos megállapította, hogy a kis leány a legveszedelmesebben fertőzve van. Vallatni kezdték a megrémült gyermeket.

— Az apám tette, — mondta sötéten a leány.

Aztán kivallotta, hogy már nyolc ízben csalta be a szobába az apja, mikor az anyja nem volt otthon. Akkor reggel, hogy hazajött a menhelyről, akkor is ott tartotta a szobában és azt mondta neki, hogy nem engedi elvinni.

E vallomás után — melyet *Eleméry* Ferenc rendőrkapitány előtt tett a gyermek — azonnal előállították *Schnellbeck Istvánt* és *Szatmári Pálnét* is. Dr. Barna Ármin megvizsgálta a szülőket is és konstataálta, hogy mindketten nagy mértékben fertőzöttek.

A szerencsétlen, mételyes családot a rendőrkapitány azonnal a kórházba szállíttatta. A vérfertőző *Schnellbeck Istvánt*, mint beteg rabot, a bihermegyei közkórházban helyezték el szigorú őrizet alatt. A családját megrontó *Domján Sárát* az izraelita kórházba vitték, míg a szerencsétlen áldozatot, a gyerekleányt a közkórház női osztályán helyezték el. *Schnellbeck Istvánt* rabként őrzik, mert a mint betegsége javul, átkísérik a kir. ügyészséghez, ahol állati büneért megindítják ellene a szigorú eljárást.

A kórházban a 11 éves gyerekleány tudatára jött szerencsétlenségének. Elzüllött, nyomoruságos betegekkel került össze, a fertők legrutabb betegjeivel. S ahogy hallotta beszélni a szegény gyerek ez asszonyi szörnyeket megrettent ettől a borzasztó helytől, a kórháztól. *Szatmári Julianna* ma reggel eltűnt a kórházból. A rendőri nyomozat mindeddig nem akadt az eltűnt leányra. Valószínűnek tartják, hogy öngyilkos lett a boldogtalan s legalább befejezte e sötét regényben a maga százalmas, nyomoruságos történetét.

Tizenegy éves apagyilkos.

Parasztdráma Kassa mellett.

Pálinka és boszu.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Egy Kassa közelében fekvő faluban borzalmas gyilkosság történt. Egy tizenegy éves gyerek fejszével megölte az apját, mert ez több ízben megverte a feleségét. A kis gonosztevő rémtettéről az alábbi tudósítást adjuk:

Augusztus 18-án vasárnap, Hollóházán *Kertész István* 11 éves gyermek, aki még csak most került ki az elemi iskolából, fejszével megölte alvó apját, *Kertész Imrét*. Délután az apa pálinkát hozatott a gyermekkel, hogy együtt igyanak a gyermek nevenapja — *István* nap — közeledtének öröme. *Kertész Imre* megitta a pálinkát s a gyerek is ivott egy keveset. Amikor a pálinkát lehörpintették, az apa lefeküdt. A gyerek, ki már sokszor ígérte atyjának, hogy csak nőjjön fel, majd ad ő neki, a fejszét még

dél előtt — úgy látszik ölési szándékkal — elcsitette, délután pedig elővette a kamarából és alvó apjának bal füle mögé vágott. Az apa föleszmélt és meglátván fiát, csak ennyit szólt:

— *No fiam, te adtál nekem, amiért felneveltelek!*

Erre a gyerek még egyet vágott a füle alá, amitől az apa elvérzett.

Kertész Imre jaigatásának hallatára a szomszéd szobából kiugrott a gyilkos fiu anyja és 14 éves *József* bátyja, akik észrevevén a borzasztó történeteket, megfogták a minden áron elszökni akaró kölyköt. Ez azonban kiszakította magát kezeik közül, megugrott és a házhoz közel levő pince oduba ment. Itt töltötte az éjszakát is és mintha semmi sem történt volna, nyugodtan, mélyen aludt.

Reggel azután a hollóházai csendőrség, *Buna János* őrsvezető és *Bauer Hugó* csendőr elfogták a kis gonosztevőt, aki a vallatásnál egész nyugodtan mondta el a történeteket s még csak nem is sirt. Elmondta, hogy régen akarta ezt cselekedni, mert az apja többször megverte anyját. A legnagyobb cinizmussal vallotta, hogy azért sujtott még egyszer az apjára, mert látta, hogy még él és ő azt akarta, hogy meghaljon.

A meggyilkolt *Kertész István* verekedő, iszákos és rosszakaratu ember hírében állott és senki sem sajnálja. A csendőrség jelentése folytán *Hernádsadányból Szopkó Róbert* járásbíró és *Nagy Béla* járásorvos a helyszínére jöttek és a holttestet felboncolták. A gyermeket letartóztatták és a járásbíró fogházába szállították.

Forradalom egy vasuti ór miatt.

Megtámadott őrház.

A solymáriak boszúja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 21.

Szent István napján *Solymár* pestmegeyi községben forradalom volt. Nem a rózsaleány, még csak politika miatt sem, hanem azért, mert „tilos a vasuti sineken átjárni” és ezt a tilalmat drákói szigorral kezelte *Bulyovszky Lajos* vasuti ór. A furcsa forradalom előzménye és lezajlása a következő:

Az esztergomi vonal 7-es számú őrházának ura és parancsolója *Bulyovszky Lajos* vasuti ór, aki féltékeny pontossággal őrizi a maga és a máv. vagyonát s a sineket senki fia által koptatni nem engedi. A 7-es számú őrháznak ugyanis nincsen gyalog átjáró, tehát az átjárás tilos, a sinek mentén sem szabad közlekedni, ami különösen esős és sáros időben valóságos átka azoknak a solymáriaknak, akik a vasuti töltésen túl levő *Fried*-féle solymári téglagyárban dolgoznak. Ilyenek pedig sokan vannak.

Mindezekkel állandóan hadilábon van *Bulyovszky Lajos*. Szidja, sőt veri, dobálja őket és akárhányszor revolverrel a kézben kergette el őket a vasuti testről, persze mindig a szolgálat érdekében.

A solymáriakat, különösen a *Fried* gyár munkásait régen bántja a dolog és boszút forraltak. Még Szent István napja előtt valóságos összeesküvést szöttek és vérbíróssággá alakulva, elhatározták, hogy kivégzik, agyonverik *Bulyovszky Lajost*.

Az ítélet végrehajtását augusztus 20-ára halasztották, amikor mindnyájuknak lesz ideje. Tegnap aztán körülbelül százötven főnyi tömeg fölvonult a 7-es számú őrház elé. Mindannyian fűtykös, kasza, kalapács és másféle szerszám volt. A velük lévő asszonyok és gyermekek

azonban idő előtt kezdtek lármázni, úgy hogy az őt, aki Piliscsaba felől vonatot várt, visszavonult az őrház felé.

A nekivadult tömeg üvöltve követte és kövekkel dobálta, közben kiáltások hangzottak:

— *Most meghalsz, embernyuzó gazfickó!*

Bulyovszky látta, hogy ennek tizedrésze sem tréfa, előkapta revolverét és néhányszor a tömeg közé lőtt, azután bemenekült az őrházba és azt belülről eltorlaszolta.

A tömeg az őrházat ostrom alá fogta. Bulyovszkynak az volt a szerencséje, hogy újra a tömeg közé lőtt és most talált is, mire az emberek félve a golyóktól, óvatosabbak lettek.

Igy Bulyovszkynak volt annyi ideje, hogy a veszedelmet telefonon megjelentse a legközelebbi állomásnak, ahonnan sürgősen intézkedtek, hogy a személyvonat a 7. számú őrháznál álljon meg és szabadítsa ki az őrt, egyben pedig a budapesti rendőrségtől segítséget kértek.

Innen kiküldötték *Bossányi* rendőrfelügyelőt 18 lovasrendőrrel. *Bossányi* utközben látta, hogy a 7. es őrház túl van a rendőrség intézkedési területén, de mégis elvágtatott embereivel az őrházhoz, melyet már felszabadítva és két csendőr őrizete alatt talált.

Az értesített személyvonat ugyanis *Piliscsabáról* csendőröket vitt magával, mikor azonban a solymári összeesküvők látták, hogy a személyvonat az őrháznál megáll, a szélrőzsa minden irányába szétfutottak.

Csak kettő maradt a csatatéren: *Eisenhammer* Ferenc tisztiszolga, aki civilben volt és ennek bátyja, *Eisenhammer* János napszámos. Mindkettőt *Bulyovszky* revolverének golyói találták; a tiszt szolga jobb kezefején és lábán, a napszámos karján és lábán, sérült meg.

Az őrházat most *csendőrök őrzik*, akik az ostromlók ellen meg is indították a vizsgálatot. A máv. is vizsgálatot indított és a szigorú őrt el fogja helyezni.

MULATSÁGOK.

(=) Ujencok vigalma. A pécskai besorozott ifjuság 1907. évi szeptember hó 1-én, a központi szálloda ujonnan berendezett termeiben zártkörű táncvigalmat rendez.

Nem kell a mozi-színház

Elvetették a beadványokat.

A színügyi-bizottság ülése.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Nemrégiben a színház és orfeum kérdése izgatta a kedélyeket és mindenki izgatottan várta a színügyi bizottságnak döntő határozatát. Két párt állott akkor szemben egymással: a színház és az orfeum pártja. A dolognak az lett a vége, hogy a színügyi bizottság olyan határozatot hozott, amely „a kecske is jóllakik és a káposzta is megmarad” elv megvalósítása. A határozat szerint a színigazgató jogai nem szenvednek csorbát, viszont orfeumban is gyönyörködhetik a publikum, ha a szintársulat nem játszik. Ez a salomoni ítélet megnyugtatta a kedélyeket, hogy ismét felizguljanak. Az utóbbi időben újabb harc tört ki, még pedig a színház és mozi között.

Mint megírtuk, *Róth* és *Koch* beadványt nyújtottak be a tanácshoz s azt kérték, hogy adjon nekik állandó mozi-színház létesítésére engedélyt. Ugyanezt kérte *Marházy* Miklós is, a szintársulat igazgató helyett-se tíz évi kizárolagossággal egybekötve. A kapitányi hivatal és a tanács a beadványokon fennakadt és nem

tudta mittevő legyen, mert ilyesmi még nem fordult elő praksisában. Hosszas vajudás után végre az az eszme született meg, hogy véleményadásra kell felhívni a színügyi bizottságot. A mozisínház szóban ugyanis benne van ez a szótag: *szin*, tehát a dolo: a színügyi bizottság elé tartozik. Arra természetesen nem terjedt ki a tanács figyelme, hogy a színügyi bizottságnak csak színházi ügyekbe van beleszólása s a mozi nem is tartozik a hatáskörébe.

A bizottság *Varjassy* Lajos polgármester elnöke alatt ma délután ülést tartott, s ezen kimondotta, hogy az állandó, belépődíjas mozgófénykép színház felállításával a színházat látja veszélyeztetve s ilyen mozi létesítését nem pártolja. Kimondotta egyúttal a bizottság azt is, hogy a színigazgató köteles a nyári szinkörben előadásokat tartó mozi beszűntetni. Az ülés lefolyásáról egyébként az alábbiakban számolunk be:

A tárgysorozat első pontja a téli szezonban működő szintársulat bemutatása volt. A névsort *Varjassy* polgármester olvasta fel. A szintársulat a régi maradt. Feltűnt azonban, hogy a színigazgató egy *Fehérváry* Albert nevű tenoristát szerződtetett *Ferrari* helyébe. A bizottság tagjai találgatni kezdték, hogy milyen lehet az az új csillag, akit *Szendrey* színigazgató felfedezett.

— *Fehérváry, Fehérváry? járt szájról-szájra.* Ki lehet az?

Végre felállt *Szendrey* és kijelentette, hogy a polgármester tévesen olvasta fel a tenorista nevét, mert az nem *Fehérváry*, hanem *Ferrari* Albert. Ez a kis névmagyarosítás természetesen derűtséget keltett.

A színészek gyógykötségeinek tárgyalásánál a színigazgató felvetette azt a kérdést, hogy hová is kell a színészeknek a betegápolási díjat befizetni: a színészek segélyalapjába, vagy az állami betegsegítő pénztárba? E körül egy kis vita fejlődött ki, végül is *Greén* Nándor tb. főkapitány felolvasva a betegsegítő pénztárakról szóló törvényt, megnyugtatta a színigazgatót, hogy a színészek nem tagjai a pénztárnak, csak a színház műszaki személyzete.

Ezután került a sor az állandó mozisínházakra vonatkozó beadványokra. A tanács azzal tejesztette a beadványokat a színügyi bizottság elé, hogy mondjon véleményt. Mielőtt az érdemleges tárgyalás megkezdődött, *Stauber* József kifejtette, hogy ebben az ügyben a színügyi bizottság nem illetékes. A bizottságnak csak színházi ügyekkel kell foglalkoznia. A mozi-kérdés elbírálása véleménye szerint vagy a kapitányi hivatal, vagy a tanács hatáskörébe tartozik.

Varjassy Lajos polgármester megmagyarázta, hogy miért kerültek a beadványok a bizottság elé. A tanács ugyanis arra hívja fel a bizottságot, nyilatkozzék arra nézve, vajjon nem tartja e az állandó mozgófénykép színház létesítését az aradi állandó színészetre nézve károsnak?

Erre *Müle* Lajos dr. kijelentette, hogy az állandó mozi nagy konkurenciát csinál az aradi vendéglősöknek, akik adót fizetnek. De kárt csinálna a színháznak is azzal, hogy belépődíjakat szed. Elvonná ugyanis a színházról azt a közönséget, amely eddig az olcsóbb helyeket töltötte be. Azt indítványozza, mondja ki a bizottság, hogy az állandó, belépődíjas mozgófénykép színház létesítését a színházra nézve károsnak tartja.

Tedeschi Viktor azt hibáztatja, hogy maga a színigazgató hozta a mozi a nyári szinkörbe, amelyet Aradvárosa nagy áldozatokkal létesített. Véleménye szerint a nyári-szinkörben működő mozgófénykép-színházat be kellene szűn-

teni. Ezzel a támadással szemben *Stauber* József védte meg a színigazgatót. Figyelmeztette a bizottságot arra a közgyűlési határozatra, amelyet akkor hoztak, amikor a nyári szinkört létesítették. A közgyűlés akkor kimondotta, hogy miután a színigazgató bért fizet, akár csepürágókat is felléptethet. Ehez az igazgatónak joga is van, hogy a bérösszeget behozza. Majd ha nem kell a szinkörért bért fizetnie az igazgatónak, akkor vele szemben felléphet a város követeléssel.

Szendrey Mihály szólalt fel ezután és kijelentette, hogy az ellen nem emel és nem is emelhet kifogást, ha a vendéglősök mutatnak be a közönségnek mozgófényképeket. Az ellen azonban tiltakozik, hogy e y fővárosi villamos-színházi részvénytársaság két aradi polgárnak nevében, akiknek különben tisztességes foglalkozásuk van, értékesítse itt Aradon mozgófényképeit s ezáltal elvonja a színházról a vasárnapi közönséget. A színigazgató elvárja a bizottságtól, hogy a színházat védelmébe vegye, amikor a közönségnek olyan nagy igényei vannak a szintársulattal szemben.

A polgármester ezután elrendelte a szavazást. *Müle* Lajos dr. indítványát *egyhangúlag* elfogadták, ugyszintén *Tedeschi*ét. *Szendrey* ezután kijelentette, hogy aláveti magát a bizottság határozatának és a lehető legrövidebb idő alatt beszűnteti a nyári szinkörben a mozgófénykép színház működését.

Az ülésen *Varjassy* Lajos polgármester elnöke alatt jelen voltak: *Greén* Nándor, *Kabdebó* János dr., *Müle* Lajos dr., *Müller* Károly, *Reicher* Károly, *Stauber* József, *Szendrey* Mihály, *Tedeschi* Viktor és *Zubor* Andor.

A magyar Dreyfus.

Thury Lajost ártatlanul csapták ki.

Nem gyalázta a fekete-sárga zászlót.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, augusztus 21.

A honvédelmi miniszter intézkedésére — amint azt megírtuk — közvetlen hadnagygyá avatása előtt kicsapták a Ludovika Akadémiából *Thury* Lajos harmadéves növendéket, mert *Zellm See* ben állítólag ő is meggyalázta és letépte a fekete-sárga lobogót. A magyar sajtó egyhangu megbotránkozással tárgyalta a karrierjének legkezdetén megakasztott ifju esetét és nem nyugtatta meg a közvéleményt *Bartheldy* István ezredesnek, a honvédekadémia parancsnokának homályos célzásokat rejtő nyilatkozata sem. A katonaságnak a nyilvánosságot kizáró ítékezésében nem látni garanciát a döntés igazságosságára nézve és ezért a parlamentben meg kellene szólaltatni *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi minisztert, hogy tárja föl az esetet a maga teljes valóságában.

A képviselőház közbenjárását szükségessé teszi már az a körülmény is, hogy a kicsapott növendék bátyja, egy fővárosi rendőrfogalmazó, egy ma közzétett nyilatkozatban *ártatlannak mondja* öccsét, aki egy katonai *justizmord*-nak az áldozata. A rendőrtiszt ugyanis ma egy fővárosi nyomatos lapban az alábbi nyilatkozatot teszi öccse ügyéről:

Az elcsapott honvédekadapródok címen a lapokban megjelent közleményekre vonatkozólag a következő nyilatkozat közzétételére kérték fel bennünket:

Ocsém, Thury Lajos volt honvédkadémi-kus elbocsátásának okáról majdnem valamennyi hirlap tévesen azt közölte, hogy őcsém a fekete-sárga zászlóról illetlenül nyilatkozott, vagy éppen hogy azt lépte és vízbe dobta volna. Ezzel szemben az igazság az, hogy őcsém a fekete-sárga zászlót nem lépte le, sem azt illetlen, vagy sértő kifejezéssel nem illette, azokat, akik a zászlót leszedték nem ismeri, azok társaságában nem csónakázott.

Való csupán annyi a dologból, hogy egy későbbi napon, fürdés közben, évdőve oda-szólt egy honvédkadapródnak: — Te is, mint honvédkadapród, fekete-sárga zászló alatt mégy.

Hogy e kifejezésnek sértő éle nem volt, maga a Ludovika Akadémia parancsnoka, *Bartheldy István* ezredes ur ismételt hangsúlyozta előttem és azt is hozzátette, hogy sértő szándékot nem tételez fel őcsémről. Tehát egy oly kifejezésért, amelynek sem sértő értelme nincsen, sem nem sértő szándékkal mondatott, és felettes hatóságának tudomására jutott anélkül, hogy védekezésére kihallgatott volna, bünhődnie kellett az őcsémnek.

Ez a való tényállás, amelyet az igazság és őcsém reputációja érdekében nyilvános ságra hozni kérek.

Thury Sándor
rendőrfogalmazó.

Most már a népképviselőknél a sor, befolyásukkal odahatni, hogy egy nem titokban és a megvádolt ifju kihallgatása nélkül folytatott vizsgálat derítse ki: lépte-e Thury Lajos a fekete-sárga zászlót, vagy sem? Ha igen, akkor tényleg vétett a tisztü becsület ellen és nem szól-gált rá a visszazívott hadnagyi kinevezésre. Ha azonban ártatlan, ne lökjenek ki kényre-kezdve ifjakat a honvédségből és ennek nevelő-intézeteiből.

A belényesi harc.

Barta Ferenc lovagias ügye.

Suciu János a hatóságok beavatkozásáról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Mióta a belényesi választókerületben megindult a kortaskedés, vész hírek járják be a magyar sajtót, félelmes színekkel lefestvén a kerület román választó polgárainak terrorizmusát. Napról-napra jönnek a hírek alaposan eldöntött magyar választókról, lázító román papokról és diákokról, amely hírek ha csak felerészükben is igazak, rég ki kellett volna hirdetni a statáriumot a belényesi kerületben.

Az Aradi Közlöny egyik munkatársa ma e hírekre vonatkozólag megkérdezte Suciu János dr. országgyűlési képviselőt, aki ma jött vissza kerületéből Aradra. Suciu dr. semmit sem tud a románság tulkapásairól, ellenkezőleg a hatóságok hallatlan terrorizmusáról beszél, a mely már annyira megy, hogy legelőmibb jo-gaiban is korlátozza a választókat. A csendőrség valóságban megszállta az egész kerületet, a szolgabírák pedig — Suciu dr. szerint — korlátlan hatalommal molesztálják a románságot, jól tudván azt, hogy a nemzetiségi jelölttel szemben elkövetett jogtalanságért a mostani kormány alatt nem lesz semmi bántó-dásuk.

Suciu Jánosnak munkatársunk előtt telt nyilatkozatát az alábbiakban közöljük:

— Azokból a rémhírekből, amiket a sajtó

a belényesi választókerületben állítólag megtörtént román nemzetiségi izgatásokról közöl, vajmi kevés felel meg az igazságnak. Ma reggel érkeztem meg a kerületből, s ha tényleg történt volna valami, okvetlenül tudnom kel-lene. A hangulat a románok között teljesen nyugodt, noha a hatóságok hallatlan terroriz-musa éppen elég okot szolgáltatna a zugalódásra. Ez a terrorizmus annyira megy, hogy idegent egyáltalában be sem engednek a csend-őrök a falukba, nehogy érintkezésbe léphesse-nek a választókkal. A hatóságok szigorúsága néha a nevetségességgel határos.

Tegnap délután például Vaskohon pro-grambeszédet mondott Kardos Árpád. Erre a programbeszédre igen sok román választó is egybegyűlt, s mindegyiknek ruháján ott disz-lett a Lukácsiu-párt választási jelvénye: egy zöld galyacska. Miután egyéb kifogásolni valót nem talált, a csendőrség ebbe a zöld galyacs-ka-ba kapaszkodott bele, s azon a címen, hogy az idegen jelvény, az összes jelenlévők ruháiról eltávolította azt. Amint utólag értesültem, ezt az eljárást az egész választókerületben alkal-mazzák, s a zöld galyakat állhatatosan elkoboz-zák a román választóktól.

A román diákok izgatásáról, s a szélében osztogatott román nemzetiségi színű szalagokról szóló hírek teljesen alaptalanok. Ez a különös hír onnan keletkezhetett, hogy a minap előáll-ítottak egy román diákot, akinek a szalmaka-lapján — a mostani divat szerint — többszínű szalag volt. A színek között kék, sárga és vö-rös színek is voltak, s ezt kifogásolta a csend-őrség. A román diák szalagját elkobozták, s megindították ellene az eljárást.

— A terrorizmus annyira megy, hogy a szö-veg nélkül csupán hangszereken, magán területen eljátszott román dalokat is egyszerűen betiltják. Egy ilyen esetnek magam voltam a tanuja. Mi-kor a belényesi választókerületbe utaztam, Cser-mőről magammal vittem négy rezestrombitást, akik Belényesen Csordás dr. ügyvéd zárt ud-varán, az ügyvéd nevére kivánságára eljátszo-tták az ugynevezett Lukácsiu nótát. Bár szöve-get senki sem énekeit hozzá, a csendőrök meg-jelentek az ügyvéd házában és a csermői rezestrombitásokat kitiltották Belényesről. Ez-után a vaskohi járásba vittem őket, de már ut-közben figyelmeztettem valamennyit, hogy olyan nótákat, amelyekre politikai vonatkozást lehet fogni, egyáltalában ne játszanak. A rom-bitások meg is fogadták a tanácsomat, azon-ban ennek ellenére alig értek Vaskohra a szol-gabíró kiutasította őket. Az ilyen eljárás aligha válik dízére annak a kormánynak, amely el-lenzék korában ugyancsak titakozott a kormá-nyok tulkapásai ellen. Bár a hatóságok terro-rizmusa szinte határtalan, mi azért mégis bi-zunk jelöltünk győzelmében. A nemzetiségi párt tagjai közül most Mihályi Tivadar és Damián Vazul fáradoznak a jelölt érdekében, de a vá-lasztás előtt közvetlenül az összes nemzetiségi képviselők le fognak utazni a belényesi kerü-letbe.

Szent István napján különben érdekes affér történt Vaskohon. Bartha Ferenc, volt országgyűlési képviselő, aki Kardos Árpád ér-dekében fáradozik, élesen kifakadt a vaskohi szolgabíró ellen, hogy nem fojtja el kellő erélyvel a nemzetiségi követeléseket. Nehány erősebb kitélt is használt, amiért Rednik Gá-bor vaskohi főszolgabíró Bartha Ferencet pro-vokáltatta. A segédek tegnap este ültek össze s ez alkalommal Bartha Ferenc megbízottjai kijelentették, hogy nem adnak lovagias elég-tételt. Az elégtételadás megtagadását azzal in-dokolták, hogy Bartha az inkriminált kifejezé-seket hazafias felhevülésében mondta. A továb-

biakról nincs tudomásom, mert Vaskohról teg-nap este elu aztam.

Mi, nemzetiségi képviselők igen szeretnők, ha Lukácsiu bekerülhetne a házba, mert amel-lett, hogy alaposan képzett ember, kitűnő szó-nok is, akinek személyében a nemzetiségi párt igen jó erőhöz jutna. A győzelme pedig csaknem biztos, mert a kerület román választópolgárai szívesen lélekkel mellette vannak.

Emberkereskedés Szegeden.

Szegedi leányok Délamerikában.

Egy hungara levele.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Délamerikából, az Atlanti óceán hullám-mosta partjairól levelet hozott a posta egyik szegedi szerkesztőségnek.

Ebben a levélben egy magyar leány elpa-naszolja, hogy őt sok magyar leánynyal együtt eladták mint a csirkét és fogva tartják Buenos Ayresben, ahol ők az erkölcsi mocsárban ten-getik életüket.

Buenos-Ayres, Argentina fővárosa arról nevezetes, hogy amerikai gyorsasággal fejlődött világvárossá a világ minden részéből bevándorolt koldusnép rabszolga munkájának verejté-kéből. A Buenos-Ayresbe került szegedi leány levele valóságos vészkiáltás az örvényből, a honnan szeretne menekülni azokkal az áldozatokkal együtt, akiakkal együtt szenved a ször-nyű életet, a pokolnak kinjait. A bukott leány bűnbánó őszinteségével mondja el, miként ke-rült ő sok más szegény leánynyal Buenos-Ayresbe.

Nem új dolog, hogy a leánykereskedés el-len tett hatósági intézkedések csak írott ma-lasztok, melyeket csak annyiban foganatosítot-tak, hogy aktaszerűen beiktatták őket, de gya-korlatilag már nem valósították meg. Tudjuk, hogy a leánykereskedés vigan folyik tovább. Új dolog csupán az, hogy ezek a leánykeres-kedők Szegedről szedik a hungárakat.

Új és megdöbbentő adat az, amit a sze-gedi hungara közöl, hogy ő már a szegedi ha-tóságnak is küldött panaszos levelet, de erre a panaszos levélre nem reagáltak. A szegedi hun-gara közli a szegedi és más városból való azon kereskedők neveit, akik Délamerikába szállítanak leányhust. Ezeket a neveket egyelőre elhall-gatja a szegedi lap azon vizsgálat érdekében, melynek megindítására a nyilvánosság színe-előtt kéri föl a szegedi főkapitányt. Az illető szegedi leánykereskedők már évek óta tartanak fent összeköttetést délamerikai leánykeres-ke-dőkkel és méltán kérdezheti a közönség, hogy e világraszóló leánykereskedésről nem volt tu-domása a szegedi rendőrségnek.

A neveket a szegedi lap szerkesztője holnap közli a szegedi rendőrkapitánysággal és a bel-ügyminisztériummal, azért, mert a csunya ügy-ben több város van érdekelve. A hungara leve-léből több érdekes részlet elhallgatásával a kö-vetkező sorokat közöljük:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Egy nagy szívesre kérem a tek. szer-kesztő urat, mivel megszeretném akadályozni azt a leányvásárt, amit egy szegedi család vég-hezvisz. Engem is ők hoztak ki és mert nem akartam úgy táncolni, ahogy ők nekem füttyöl-tek, hát ütöttek, vertek, míg meg nem birtam szökni tőlük és most itt tengődöm, míg nem bírok utiköltséget szerezni magamnak, hogy lássam újból Magyarországot. És ha beleteszi szerkesztő ur a leánykereskedőket, hát sok életet megment vele. . . Ezek a leánykereske-

dők . . . (Következnek a nevek.) Hadd világosodjék fel a nép, hogy senki a munkától el ne tántorodjék, mert jaj sok szegény leánynak, aki rossz helyre teszi a lábát, mert eladják jó pénzért. Én ugyan egy levélben elpanaszoltam bajomat egy szegedi kapitány urnak, de nem tudom intézkedtek-e már, elfogták-e már a hienákat . . . Előre is köszönöm a szivességét szerkesztő ur. Egy szerencsétlen magyar leány a távolból.

Következik név, cím.

A szegedi főkapitány már megindította az eljárást a leánykereskedők ellen.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi turista egyesület dalosköre Szabolczky János vezetésével e hó 18 án (vasárnap) jól sikerült kirándulást rendezett a szépfekvésű Kladoval völgybe. A kirándulók a reggeli vónattal indultak Gyorok-Ménésre, ahonnan Brunhuber Ferenc szives meghívására kocsikon Brunhuber Kálmán vendégszerelő házába hajtottak. Néhány vig dal eléneklése és a szőlőshegyek megtekintése után kocsikon Barackán és Paulison keresztül a Kladoval völgybe mentek, hol a délelőtti és délutáni vig hangulatban zenével, énekléssel, kisebb kirándulásokkal, játékkal töltötték el. A délután folyamán Barackán Schill József megyei főjegyző egyesületi elnöknel tisztelegtek, honnan visszahajtottak Brunhuber gyorok-ménési nyaralójába.

Merénylet

a brassói gyorsvonat ellen.

Ismét dinamitrobbanás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 21.

A branyicskai merénylet, amely végpusztulással fenyegette mintegy két hónap előtt az aradi gyorsvonatot, kedden éjjel megismétlődött a brassói vonalon. Ismeretlen tettesek ismét dinamitot helyeztek el a sineken, amely bár felrobbant, semmi komolyabb veszedelmet nem okozott s úgy a vonat, mint utasai teljesen sértetlenek maradtak.

A brassói vonalon történt merényletről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Kedden éjjel a Brassóból 10 óra 26 perckor induló gyorsvonat ellen Botfalu és Földvár között a Homoród patak hidja mellett merényletet követtek el. A merénylet részleteiben nagyon hasonlít a néhány héttel ezelőtt történt branyicskai merényletnek. Amint a gyorsvonat a hidon áthaladt, a mozdony kerekei alatt robbanás történt, s néhány pillanatig lángban és füstben rohant a vonat. A robbanás megtörténte után a mozdonyvezető azonnal ellengőzt adott s a vonat megállott.

A gyorsvonat személyzete megállapította, hogy a robbanást egy a sinre helyezett dinamit töltény okozta. Az utasok között a robbanás óriási pánikot idézett elő. Több hölgy elájult, s a bezuzott ablakok számos kisebb sebesülést okoztak. Kemolyabb sérülése azonban senkinek sem történt. Mintegy negyedórai vizsgálat után megállapították, hogy a gyorsvonatban a robbanás kárt nem okozott. A vonat a merénylet következtében csupán 15 percnyi késést szenvedett.

A legújabb vasuti balesetről az államvasutak igazgatósága a következő hivatalos jelentést adta ki: Brassóból este 10 óra 26 perckor induló 601. számú gyorsvonat ellen 19 én Botfalu és Földvár között, a Homoród patak hidja mellett egy, a bal sin ütközője alá helyezett dinamit tölténnyel merényletet követtek el. Sem ember életben, sem a gyorsvonatban kár nem történt. A tettes kiderítésére a legerélyesebb intézkedések megtételek.

Az új pártalakulás.

Koalíciósok ellenzik.

Návay, Rakovszky, Holló nyilatkozatai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

Vázsonyi Vilmos lapunkban is közölt cikkében tudvalevőleg egy magyar ellenzéki párt alakulásának szükségességét hangoztatta. A bécsi N. F. Pr. tegnapi számában ismét e kérdéssel foglalkozik és több előkelő magyar politikust szólaltat meg róla.

Návay Lajos v. b. t. t., a képviselőház alelnöke a hozzá intézett kérdésekre ezeket válaszolta:

— Én, úgy mint azelőtt, rendíthetetlen híve vagyok az 1867-es politikának. Deák Ferenc nagy művét nemzeti tartalommal ki lehet fejleszteni, de alaposzlopait fenn kell tartani, annál is inkább, mert meggyőződésem szerint az ország és a nemzet a 67-es alapon továbbfejlődve a felvirágzásnak mehet elé. Ha tehát a 48-as elvekhez való közeledésről beszélünk, akkor csak a 67-es politikának nemzeti tartalommal való kifejtéséről lehet szó.

Rakovszky István, v. b. t. t., a képviselőház második alelnöke, aki most Reichenhall fürdőben időzik, a következő nyilatkozatot küldte:

— A kiegyezés megszavazása és a választási törvény keresztülvitele előtt új pártalakulás inopportünus és nem igen lehetséges. A radikális pártalakítás hiábavaló kísérlet a régi rendszer feltámadására. Ezek a törekvések eredménytelenek lesznek.

Holló Lajos a kérdésre vonatkozólag ezeket mondotta:

— Az új pártalakításra irányuló kísérletek a függetlenségi párt gyengítését vagy letörését célozzák. Ismerem ennek az akciónak forrásait és mozgatóit. Mihelyt a koalíció befejezte misszióját, akkor a függetlenségi pártnak, mint a képviselőház többségének át kell vennie a szerepét. Ennek a megakadályozása senkinek se fog sikerülni. De az se fog senkinek sikerülni, hogy a függetlenségi pártot öngyilkos ágba hajtsa, vagy hogy az országot arra bírja, hogy a függetlenségi pártot cserben hagyja. Tisza Kálmán esete nem fog ismétlődni.

Végül a bécsi lap még egy vezető 67-es politikust szólaltat meg, aki azt mondta, hogy a 67-es és 48-as pártok júziója lehetetlen.

Gsak uraknak!

Jaj de jó, hogy sötét van!

Az elmaradt férfiestély.

Arad, augusztus 21

— Samu, jó öreg kucséber, jöjjön közelebb és szégyellje magát! Samu, maga közönséges szopós gyermek. Hogy meri azokat a sajtáságos, minden kétséget kizáró fényképeket ajánlani? Hiszen ez limonádé, sőt mi kevesebb, valóságos cukros víz. Samu, maga nem halad a korrallal. Maga dugva, suttymban és bájosan alattomos vigyorgással mutatja meg az asztalterítő alatt a fent körülírt képeket és közben azt hiszi, hogy valami *noch nie da gewesent* művelt. Öregem, menjen nyugdíjba és közben süsse le a szemét: maga le van főzve, magát tulszárnyalták, mint nősírást az égi háború.

— Samu, ha maga ma délután ott lett volna a nyári színházban! Samu, ha maga látta volna! Fő-

próba volt a ma esti férfi-előadásból. A mozgólényképek mozogtak, a nézők izegtek-mozogtak. Ah Samu, kedves öregem, ez a rendőrségi használatra rendezett főpróba több volt a soknál. Jó, hogy a nézőtérben sötét volt. Samu, kedves öregem, agg és sápkörben szenvedő zupás őrmesterek is főtt rák-szinüre pirultak volna, ha ezt láthatták volna. De ők ezt nem tették. A rendőrség irigyelte, hogy ezeket a képeket minden aradi férfiú megszemlélhesse. Botította az előadást.

— Samu, maga csudálkozik. Maga azt kérde, hogy mi történhetett ezen az előadáson. El is mondanám, kedves öregem, de félek, hogy közszemérem elleni kihágást követek el. Mit?! Hogy nem lehetett a dolog olyan veszedelmes?! Samu, kedves öregem, maga ahhoz ilyen fiatal! Vagy azt képzeli, hogy a hastánc, mint olyan, kutya? Mikor három hölgy a valzertől kezdve a csárdás kivirradtig című táncig mindenféle táncot eljárat fentemlített testrészével? Azt hajlandó vagyok megengedni, hogy az átlátszó kártyák, a spanyol hölgy vallomása, a férj és feleség kedves jelenete, az akaratlan fürdés és más ilyen csintalanságok nem felelnek meg egészen a mai kor vívmányainak. De a fürdőkabin titkainál maga is szeretne titkár lenni, Samu, kedves öregem, ha husz esztendővel fiatalabb volna. Micsoda titkok! Micsoda titkok! Az ember szinte kedvet kap a valóságos belső titkos tanácsosságra!

— Vagy azt hiszi maga, Samu, hogy a török basa háreme nem nagy és szép gondolat? Tartsa ide a fülét, Samu, hadd sugjam bele, hogy török basának lenni sokkal kellemesebb, mint kucséberkedni. Hogy miért? Menjen, maga szemtelen! Vagy azt hiszi, hogy nem kellemes dolog, ha az embert pálmafa legyezővel legyeznek, mikor eszik, vagy iszik? Samu, ne mosolyogjon olyan kajánul, mert mindjárt nem játszom pároderunpárt!

— A párról jut eszembe, hogy páros élet a legszebb a világon, és ezt a legszebbet is bemutatták a moziban. Például az E. utcai idill meghatóan idillikus jelenetei igazán méltóak a megőrkítésre. Samu, kedves öregem, maga ismeri a közmondást: kibujik a szög a zsákból. Látja, az embernek a moziba kell menni, hogy megtudja, milyen az a páros élet. De mégis megtudja. Ahogy mondtam: kibujik a szög a zsákból.

— A clou azonban a vízontszolgálat című, igen mozgalmas kép. Két hölgy szerepel ez alkalomból a lepedőn. Samu, ismeri maga azt a történetet, amelyben a rabszolga kihuzza az oroszán lábából a tövist? Ha jól emlékszem, a címe: jó tett helyébe jót várj. Hát ilyen dolog ez is, noha inkább csak a cím illik rá. Samu, ne legyen impertinens! Ha félbe nem hagyja a vigyorgást, le fogom beszélni azt a zöld fiut ott a sarokban, hogy a maga naiv és ártatlan fényképeit megvegye!

— Itt egy hatos, Samu. Párosera játszom!

A beszélgetést ellette

—zab.

TANÜGY.

(—) Az aradvidéki tanítóegyesület eleki fiók-bizottsága e hó 26-ikán délelőtt nyolc órakor az eleki állami iskolában ülést tart, amelyre a tagokat ez uton hívja meg az elnök. A kiküldött bizottság az augusztus 3-ikán tartott ülésén hozott elvi határozatok alapján elkészített alapszabálytervezetet fogja letárgyalni és a jelenlevőknek bemutatni.

(—) Magáninternátus. A f. évi szeptember havában megnyíló áll. felső leányiskolában az internátus csak az új épületben lesz felállítva. Ennek folytán a megszünt Somogyi féle, városilag segélyezett felsőbb leányiskola internátusát melyet már öt éven át özv. Sváby Pálné, Turchányi Gizella áll. felső leányiskolai tanítónő vezetett, ezentul maga tartja fenn, igyekezve mindazon kötelezettségeket pontosan teljesíteni.

melyekkel ennek gondozása jár. Az évi ellátás 700 korona, a zongoratanítás 120 kor. Ez utóbbi nem kötelező. Minden felvilágosítással szóban, vagy írásban s ivesen szolgál özv. Sváby Pálné Turchányi Gizella áll. felső leányiskolai tanítónő Arad, Hasszinger-utca 5. sz.

Schwitzer tábornagy

az aradi tartalékosokért.

Müller Károly Arendt vezérőrnagynál.

Az Aradi Közlöny akciója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 21.

A múlt hó folyamán az aradi háziezred több volt egyéves önkéntesét fegyvergyakorlatra hívta be a 33. hadkiegészítő kerület parancsnoksága. A legénységi állományhoz tartozó tartalékosok három-négy behívót is kaptak, amelyeknek mindegyike más-más időpontra szólt, de abban valamennyi meg egyezett, hogy *huszonöt nap a gyakorlati időtartam*, amely augusztus 22-én jár le.

Az utóbbi napokban már örvendtek a behívottak, hogy hamarosan vége a gyakorlatnak. Hétfőn délután azonban igen kellemetlen meglepetés érte a volt önkéntes tartalékosokat. A hétfői ezredparancsban tudtukra adták, hogy gyakorlati idejüket *három nappal meghosszabbították* és minthogy az ezred aug. 22-én nagygyakorlatra indul, a három napra az ezred pótkeretéhez kerülnek a tartalékosok.

Az ezredparancs a behívottak között valószínű konsternációt keltett. Valamennyien meglelt, magasabb állásban levő tisztviselők, akik úgy intézték dolgaikat és cégjeiktől, vállalkozóktól is úgy kapták meg a szabadságot, hogy a *huszonöt napos* gyakorlat után *nyomban* jelentkezniük kell munkaadóknál.

A behívójegyben megjelölt gyakorlati idő meghosszabbítása módfelett elkeserítette a nyolc tartalékost, mert az ezredparancsral nyilvánvaló sérelem esett rajtuk. Ezért az *Aradi Közlöny* szerkesztősége értesülvén a tartalékosok bajáról, még hétfőn este táviratilag a temesvári VII. hadtestparancsnoksághoz fordult a sérelmes ezredparancs megváltoztatása érdekében.

A sürgöny szövege a következő volt:

Schwitzer hadtestparancsnok
Temesvár.

33. hadkiegészítő parancsnokság 25 napra behívott volt egyéves önkéntes tartalékosokat, akik nem tettek tisztvizsgát, ezredparancs ma három nappal meghosszabbította a gyakorlatot, kérjük sürgönyileg tudatni, hajlandó-e excellenciád e fejtelenségnek 33. ezrednél véget vetni és az ezredparancsnokot parancsa vissza vonására utasítani.

Aradi Közlöny
szerkesztősége.

Kedden délután meg is kaptuk a hadtestparancsnokságnak alábbi sürgönyválaszát:

Aradi Közlöny

Arad.

Tegnapi sürgönyre válasz írásban adatik.

7. hadtestparancsnokság

Az Aradi Közlöny akciójával egyidejűleg Müller Károly orsz. képviselő is eljár az aradi tartalékosok ügyében. Müller tegnap délelőtt

fölkereste a várban Arendt Lajos vezérőrnagy dandárparancsnokot és megkérte, hogy helyeztesse hatályon kívül a hétfői ezredparancsot, amit a vezérőrnagy készségesen meg is ígért.

Arad képviselőjének és lapunk szerkesztőségének kettős közbenjárása teljes eredménnyel járt. Ma reggel, alig hogy a pótkerethez kísérték a tartalékosokat, tudatták velük, hogy a *hadtestparancsnokság távirati utasítására már ma szabadságoltatnak* és felszerelésük átadása után holnap már átvehetik katonakönyveiket. Arendt tábornok az ő szokott előzékenységében még annyira is ment, hogy segédtisztjét ma délelőtt elküldötte Müller Károlyhoz és tudatta vele, hogy a tartalékosok ügyében előterjesztett kérést kedvezően elintézte.

A volt egyéves önkéntesek ma délután felszerelésük után fölkeresték Müller Károlyt és melegen megköszönték eredményes eljárását.

HIREK.

Eh, nem sietős!

Arad, augusztus 21.

A torony alatt ugyancsak lassan mozognak. A város vezetősége tipikus megtestesülése a lassu, cammogó bürokratizmusnak. A szekér csak dög, dög és a világot sem haladna gyorsabban, mert így is jól van, ahogy van. Csoda, hogy ilyen körülmények között csak annyira is fejlődhetett a város, amennyire fejlődött.

Arról nem is érdemes már beszélni, hogy életrevaló eszme még alig született meg a torony alatt. Erről annyit irtak, hogy kár több szót is vesztegetni. Ez úgy se változtatna a dolgon. Azzal azonban igenis érdemes foglalkozni, hogy a városi alkalmazottak érdeke is áldozata ennek a lassuságnak. Körülbelül egy esztendeje felvetődött az eszme, hogy egy alpolgármesteri állást kellene szervezni. Akkor azzal állottak elő, hogy korai a dologról beszélni, mert a szervező-bizottság amúgy is javaslatot fog a törvényhatóság elé terjeszteni. Azóta, ahányszor állás szervezésről volt szó, mindig a szervező-bizottságra hivatkoztak. Minthogy ez a bizottság mindezeig nem adott életjelt magáról, joggal azt lehet hinni, hogy nem is létezik. Pedig létezik és vannak, akik váltig hangoztatják, hogy majd a szervező-bizottság megcsinál mindent. Hogy mikor, mit, hogyan és legfőképpen *mikorra* csinál meg valamit, arról hallgat a krónika. Ugyanigy állunk a tisztviselők szolgálati idejének leszállításával. Egy városatya azt az üdvös indítványt terjesztette elő, hogy a rendőrségnek teljes nyugdíjra jogosító szolgálati idejét harminc évre szállítsák le. Ugyanez elvben kimondta a közgyűlés, hogy a többi városi tisztviselők szolgálati idejét is leszállítja. A törvényhatóság utasította tehát a tanácsot, bizza meg a nyugdíj-bizottságot, hogy készítsen erre vonatkozólag szabályzatot.

Azóta elmúlt néhány hónap. A szabályzatnak színét sem látta a tanács, hiszen a nyugdíj-bizottság nem is foglalkozott a kérdéssel. Ugy látzik, hogy a dolog nem nagyon sietős. Pedig van egy-két tisztviselő, aki

már rászólgálna a jól megérdemelt nyugalomra, hadd kerüljön fiatalabb munkaerő a városi szervezetbe és frissítse fel annak petyhüdt vérét. Ezt a fontos dolgot még a nyár folyamán kellett volna nyélbe ütni. Osszel ugyanis sok fontos ügy köti majd le a várost, akkor bajosan lehet csak egy percet is arra vesztegetni.

A lassuság tehát ennek a kérdésnek elintézését is huzza-halasztja, mint annyi sok más dologét. Mert a torony alatt ez a jelszó:

— Eh, nem sietős!

— Az angol és az olasz király találkozása. Rómából táviratozzák: A *Gironale d'Italia* fenntartással közli azt a messzinaí hirt, hogy *Edvárd* király a messzinaí tengeri gyakorlatok alkalmával *Viktor Emdánel* királylyal találkozni fog.

— A bán „tréfát üz.” *Zágráb*-ból táviratozzák, hogy *Rakovszky Sándor* bánnak legutóbb közzétett programjával eddig csakis az „*Obzor*” foglalkozik kimerítően. A lap a többek között azt mondja, hogy ha *Rakodczay* bánnak még szüksége volt valamire, hogy egy őt támogató párt alakulását lehetetlenné tegye, úgy e célját a most közzétett programmal elérte. E programban *Rakodczay* bán kevesebbet követel, mint amennyit a volt nemzeti párt követelt. A kizárólag horvát nyomtatványoknak és bélyegzőknek a postánál és táviránál való alkalmazásáról, a közös kormányval való kizárólag horvát levelezésről a programban szó sem esik. Mig a nemzeti párt külön horvát vasutigazgatóság felállítását követeli, *Rakodczay* bán programja erről mitsem szól.

A lap ezután így folytatja:

Egyenesen az a benyomása annak, aki a programot olvassa, hogy csak *nyári tréfáról van szó*. Ha azonban e program az összes kiegyezési sérelmek szanálására is kiterjedne, mégsem akadna olyan párt, amely e programot elfogadná. A horvát nép megelégette már az ígéreteket. A mai kiegyezés nem biztosítja jogaink tiszteletét. Ez tisztán a magyar hatalmi tényezők jóakarától függ. Ezen az alapon nem jöhet létre megegyezés és annak keresztülvitelére a legkevésbé hivatott a magyar egységes állameszmének képviselője.

— *Institoris Kálmán* arcképe. A város törvényhatósága, amikor *Institoris Kálmán* ny. polgármester elbucsuzott a törvényhatóságtól, kimondta, hogy a távozó polgármester arcképét a tanácsterem számára megfesteti. Az arckép megfestésével *Balla Frigyes*, a kiváló aradi festőművészt bízták meg, aki a napokban fejezte be munkáját. *Balla* a portrét átadta a polgármesternek, aki ma délután bemutatta a művészeti bizottságnak. A művészi kivitelű gyönyörű olajfestmény, amely díszes lesz a tanácsteremnek, teljesen megnyerte a bizottság tetszését.

— *Központi pályaudvar* Budapesten. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A kereskedelmi miniszteriumban — hir szerint — készen van már a budapesti pályaudvar reformálásának tervezete. Az új központi pályaudvart a föld alatt létesítenék, a nyugati pályaudvar helyén. Fenn lenne az óriási váróhelyiség, alul terülne el a tulajdonképeni pályaudvar *husz sín párral*. Innen a Rákosrendezőig föld alatt közlekednek a vonatok. Az összes vonalak az

uj központi pályaudvarba futnának be, amely összekötve lenne a keleti pályaudvarral.

— **Törökország és a hatalmak.** *Konstantinápolyból* táviratozzák: A porta még mindig az ischli kommuniké hatása alatt áll, mely egyrészt kellemetlen, tekintve, hogy a porta látja, hogy a hatalmak között a reformációt illetőleg teljes az egyetértés. Másrészt azt látják, hogy Angolországának nincsenek külön törekvései és hogy a bandák üzelmeit egyhangulag elítélik, vagyis, hogy a portának a bandák kipusztítására teljesen szabad kezét adnak. A helyzet a portára nézve még sohasem volt ilyen jó és teljesen attól függ, hogy ne rontsa azt el. Egyo-hangzó jelentések szerint a kommuniké a többi balkáni államokban is hasonló hatást szült, aminek nagyban hozzá kell járulni ahhoz, hogy a bandák üzelmeinek határt szabjanak és hogy a pacifikáció, valamint a reformáció ügyét előmozdítsák.

— **Nehézségek egy iparendély körül.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy az iparhatóság végre megadta az iparendélyt *Hack Frigyes* aradi építőmesternek, hogy a Rab-féle építkezést vezesse. Az iparendély megadása sok nehézségbe ütközött, mert *Hack* hamarosan nem tudta a két évi gyakorlatot igazolni. Végre egy esztendő praxist igazolt s az iparhatóság ennek s a kereskedelmi és iparkamara véleménye alapján megadta az iparendélyt. Az aradi építőiparosok szövetsége ma az iparhatóság engedélye ellen *fele'bezt* nyújtott be a tanácshoz. A szövetség kifogásolja az iparendély megadását, mert *Hack Frigyes* nek nincsen meg a törvényben előirt két évi gyakorlata. A tanács legközebbi ülésén foglalkozik a felebezzéssel.

— **Tiszt-avatás Gotterhalte nélkül.** Nagyváradról táviratozzák: A nagyvárad honvéd hadapród-iskola nyolcvannégy növendékét avatták fel vasárnap hadapródokká. Az ünnepség reggel nyolc órakor kezdődött eltérőleg az eddigi szokástól. A parancsnokság ugyanis mellőzte a nagyobb ünnepélyességet s így mint megirtuk, nem hívta meg a 37 ik gyalogezred zenekarát sem, nehogy az új honvédtisztek a Gotterhalte hangjai mellett tegyék le katonai esküjüket. A katonazenekar távolléte a közönség körében érthető elégtelenséget keltett.

— **Lueger állapota válságos.** Bécsből jelentik: *Lueger* Károlynak, aki hónapok óta beteg fekszik, állapota *sulyosra fordult*. Az orvosok a polgármester állapotát kritikusként mondják s nem tartják lehetetlennek, hogy a katasztrófa már legközelebb bekövetkezik.

— **Elmaradnak a katonai ellenőrzési szemlék.** A honvédelmi miniszter tegnap értesítette az alispáni hivatalt, hogy a honvédség, közös hadsereg és népfelkelés kötelékében az ellenőrzési szemlék *elmaradnak*. A tiszti főszemlék azonban a szabályzatban előirt időben, november hó 4-én megfogják tartani.

— **A cár elleni összeesküvők.** *Pétervárról* táviratozzák: Zárt sítók mögött *Muhin* tábornok elnöklésével ma kezdte a hadbíróság 11 férfi és 7-nő ellen indított per tárgyalását. A vádlottak a cár élete ellen esküdtek össze.

Ujabb távirat jelent: A cár, valamint *Miklós* nagyherceg és *Stolypin* miniszterelnök elleni összeesküvéssel vádolt 18 személy ügyében tegnap lefolyt tárgyaláson először a vádiratot olvasták fel. A vádlottak közül csak néhányan tagadják bűnüket. A bizonyítási eljárás során négy tanut hallgattak ki.

— **Vihar a Balaton mentén.** Siófokról jelentik: Az egész Balaton mentén ma nagy vihar dühöngött. *Badacsony* és *Révfülp* között egy

csónak, amelyben 6 személy ült, felfordult. Valamennyien a vízbe estek. Négy embernek sikerült életét megmenteni, kettő azonban a Balatonba fullt.

— **Közös konyha Pankotán.** Az általános drágaság és a cselédmizériák Pankotán is odafejlődtek, hogy a közös konyha eszméje mind szélesebb körben hívekre talált. A mozgalom élére *Werner Miklós* dr. községi orvos állott s rövid idő alatt oly lelkes táborot hozott össze, hogy a vasárnap tartott értekezleten egyhangulag *kimondották a közös konyha felállítását*. Mintegy 30 család mindjárt jelentkezett is a belépésre. Biztosra veszik azonban, hogy mire a kivitelre kerül a dolog, 50-60 család fog közös konyhán élni. A további teendők végzésére egy szűkebb körű bizottságot alakítottak, melynek feladata alaposan tanulmányozni a dolgot, s legkésőbb egy-két hónap múlva létesíteni a pankotai közös konyhát.

— **A felsőbb leányiskola igazgatója.** *Gúta* József, az aradi állami felsőbb leányiskola igazgatója ma érkezett meg Aradra. Az igazgató holnap veszi át a *Somogyi-féle* tanintézetet.

— **Eránosz Istvánt idézik.** A szerencsétlen végű *Eránosz* István dr. sokszor idézgette annak idején a „jó angyalt“, akinek tanácsát mindenben kikérte. Most a boldogtalan fiskális szerepét a hivatalos lap vette át, amely viszont *Eránosz* dr. szellemét idézi a következő szürkehangú hirdetményvel:

„A m.-szigeti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Mihalka György* dr. ügyvéd által képviselt özv. *Pál Jánosné* m.-szigeti lakos a néhai *Eránosz* István volt budapesti lakos ismert és ismeretlen örökösei ellen 950 korona váltótőke és járulékaik iránt rendes keresetet adván be, a per jegyzőkönyvi tárgyalására 1907. évi augusztus hó 26. napjának d. e. 9 óráját ezen kir. törvényszék pertárába kitzúzte és hogy ismeretlen örökös alperesek képviselőjére ügygondnokul *Anderkó Izidor* m.-szigeti ügyvédet kinevezte.“

— **Szerelmi dráma Pozsonyban.** *Pozsony* ból táviratozzák: Ma délelőt *Kefter* asztalos házában véres szerelmi dráma történt. *Haan* József győri pallér megjelent az asztalos mestercél, s annak 17 éves *Krisztina* nevű leányát egy revolverlövessel megölte. Azután maga ellen fordította fegyverét és *öngyilkosságot követett el*. A leány, aki most egy pozsonyi kereskedőnek volt a menyasszonya, régebben *Haan* Józseffel járt jegyben. A véres dráma oka szerelmi feltékenység.

— **Kó'era Oroszországban.** *Pétervárról* táviratozzák, hogy Szamarában 10, Asztrachánban 11 koleragyanus megbetegedés fordult elő. A volgamenti falvakban egyre terjed a járvány. Tekintettel az egyre növekvő veszélyre, *Pen-sában*, *Tverben* és a volgamenti helyiségekben különös óvintézkedések tétettek.

— **Leégett templom.** *Stuttgartból* táviratozzák: *Darmzheimban* nagy tűz támadt. Délig 30 ház égett le, többek között a paplak. *A templom lángokban áll*. Az oltási munkálatokat nagyon nehezíti a vízhiány.

— **A halál önkéntesei.** Az élettel való meghasonlás, a nyomasztó anyagi helyzet talán seholsem éri el oly sok emberben az öngyilkosság elhatározását, mint a magyar fővárosban. A tegnapi ünnepnapon is egész sereg ember dobta el magától az életet, amiről az alábbi budapesti jelentésben számolunk be:

Paul Géza pincér tegnap anyjával és testvéreivel Budán mulatott. Amikor hazafelé jöttek, a *Margithidon*, a *margitszigeti hidfőnél* *Paul* minden ok nélkül átvette magát a hid korlát-

ján és beleugrott a Dunába. *Trepánszky Béla* a M. A. C. tagja a szigetről látta az öngyilkosságot, utána ugrott *Paulnak*, hogy kimentse, de ez nem sikerült neki. *Az öngyilkost elnyelték a hullámok*. *Trepánszky* is annyira kimerült, hogy a *Szent István* személyszállító gőzösről kellett segítségére menni és kimenteni.

Az *Átilla-utca* 7. szám alatti új építkezésnél *Mácsik Mihályné* sz. *Hulek* Mari, az ottani éjjeli őr felesége, összeveszett férjével, felment az állvány harmadik emeletére és ott a magasan felakasztotta magát. A férje utána sietett és levágta.

A *Gólya-utca* 35. szám alatti lakásán *Szentgyörgyi* Lidia 23 éves vasalónő szerelmi bánatában lugkoldatot ivott. Belső sérülései súlyosak, a *Szent István* kórházban ápolják. Ugyancsak szerelmi bánatában gyufaoldatot ivott az üllői-uti vámpépületben *Gombár* Jozefin cselédleány. Ez is súlyos sérülésekkel került a *Szent István-kórházba*.

A *Hüvösvölgyben* az erdőben sétálók egy szikla tövében egy 30-40 évesnek látszó férfi, teljesen feloszlásnak induló hulláját találták. A rendőrségi központi ügyeletről kimentek *Orosz Samu* rendőrfogalmazó és az ügyeletes rendőrorvos, akik megállapították, hogy a hulla már legalább három hónapja fekszik ottan. Mellette revolver feküdt és egy ezüstóra, koponyáján lött sebhely látható és így kétségtelen, hogy *öngyilkosság történt*. Az öngyilkos uriasan nyári ruhába öltözött ember, fehér szalmakalapot, fekete lüsterkabátot és nyári nadrágot viselt. Személyazonosságát megállapítani nem lehetett, mert semmiféle írást a zsebében nem találtak.

— **Családi dráma.** *Budapestről* táviratozzák: Özvegy *Ajtók* Pálné, született *Csányi* Katalin napszámosnő már régen vadházasságban él *Weisz* Béla cipészsegéddel, akivel az *Izabella-utca* 10. számú házában lakik. *Weisz* Béla az utóbbi időben elhidegült az asszonytól, aki utána nézett a dolognak és azt tapasztalta, hogy a cipészsegéd mást szeret. *Weisz* Béla az éjjel is újabb szeretőjével mulatott. *Ajtókné* reggelig ébren várta és amikor *Weisz* a szobába lépett, *vitriollal leöntötte*. A cipészsegéd életveszélyes sérüléseket szenvedett s a mentők bezállították a *Rökus-kórházba*, míg *Ajtókné* a rendőrök a VII. kerületi főkapitányságon állították elő.

— **Vesztett kutyák és macskák.** *Szászvárosból* jelentik: *Szászvárosban* és a szomszédos községekben nagyon sok vestett kutya és különösen vestett macska jár. *Kaszó* községben két *fiut* és *Bévényben* három *kis leányt* haraptak meg a vestett állatok. *Szászvárosban* egy vestett macska egy cselédet megharapott. Mindannyiukat a *Pasteur* intézetbe szállították.

— **Rovarpör,** bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb *Vojtek* és *Weisznál*. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Három új csődválasztmány.** A három legutolsó aradi csődnek állandó csődválasztmányait hétfőn választották meg *Heller* Mór dr. törvényszéki bíró, csődbiztos jelenlétében. *A Czettel* Fülöp és *Tsa* csőd állandó csődválasztmányi tagjai lettek *Reicher* Károly, *Kell* Lipót dr. és *Rosenberg* Miksa dr. A *Rosenberg*-féle csőd csődválasztmányai: *Mittler* Izidor dr., *Rosenberg* Miksa dr. és *Szalay* Arnold dr. A *Rácz*-féle csőd csődválasztmányainak tagjai lettek: *Mittler* Izidor dr., *Deutsch* Izsó dr., *Fischer* Jenő dr.

§ **A bajai főnyeremény.** A milliós bajai főnyeremény ügyében a törvényszéki szakértők, dr. *Kossutány* Tamás, dr. *Buchböck* és dr. *Pekár* egyetemi tanárok hétfőn adták be terjedelmesen szerkesztett és mikrofotografiai felvételekkel illusztrált véleményüket. A bíróság bevárja még dr. *Neumann* Zsigmond ellenőrző szakértő véleményét s ezután fog a felek kérelméhez képest a kiegészítések dolgában határozni.

Nagy választék vegyi és fizikai kísérleti üvegedényekben:

Lombikok, Gőrehek, Wolff-féle palackok, Mérceüvegek, Fedlemezek, Próba és üvegek. Villamos izzótesteket.

Valódi Auer és benoid-gáz égőhálókat.

Üveg és porcellán, mosdó és egyéb készletek. — Valódi nikkel főző- és díszedények

a legnagyobb választékban és legolcsóbban 224

Gebhart Testvéreknel

ARADON,

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)

Városi és megyei telefon 451.

25 koronát meghaladó készletek után 3% pénztárgedményt nyújtunk.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, augusztus 21.

Amerika 1 1/2 magasa b. Kevés forgalom. Elkelt 20 ezer néter mázsa tar ott áron.

Az árak 50 kilonként számítva:

Table with 3 columns: Item, Dél száraz, 5 órai száraz. Items include Buza, Zab, Ross, Tengeri 1908 májusra.

Zérul 5 óra:

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Városi villamosvasuti részvény, Közuti vasut részvény.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. I. Gy. (Arad.) Kérésének sajnálatunkra nem tehetünk eleget, mert gyenge idegzetű női olvasóink közül többen levélben kérték, hogy ne közöljünk többé ilyen rémes és háborzongató dolgokat.

IDEGENEK ARADON.

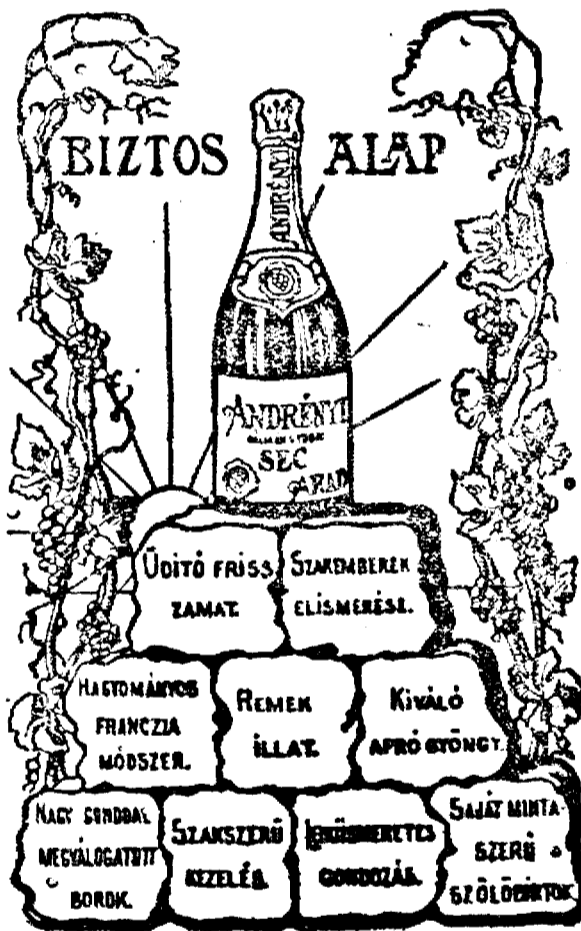
— Augusztus 21. —

Központi szálloda, Sraiff Döme jegyző Soborsin. — Barle Artur hadnagy Drahojbc. — Heimlich Salamon kereskedő Budapest. — Zichy Béla gróf orsz. képviselő Budapest. — Wagman Antal hivatalnok és családja Szathmár. — Hutemberger Ferenc gyáros Budapest. — Nusbaum Zsiga és Izidor kereskedők Sajtény. — Grosz Jenő dr. birtokos Gataly. — Tomutia Vazul jegyző Tótvarad. — Moldován dr. egyet. tanár-rector Kolozsvár. — Schlesinger Gyula kereskedő Bécs. — Bienenstock József kereskedő Buttyin. — Hevessy Vilmos mérnök Budapest. — Lilienberg Sándor bérlő Budapest. — Guta József felsőleányiskolai igazgató Eger. — Bonyhay Rezső hadnagy B-Sopron. — Mikó Béla kir. főmérnök Nagybánya. — Herczeg Hugó kereskedő Budapest. — Merea Viktor dr. ügyvéd Alvinc. — Szokolay Béla kir. törvényszéki elnök és neje Karánsebes. — Schwarz Emánuel kereskedő B-Csaba. — Wiener Sándor kereskedő Budapest. — Böhm Gyula kereskedő Budapest. — Csiky Mihály körjegyző Alvaca. — Kifer Mátyás kereskedő Temesvár. — Schwarzenberg Dezső kereskedő Budapest. — Földes Ferenc kereskedő Budapest. — Spitz Sándor kereskedő Budapest. — Glatauer Jakab kereskedő Budapest. — Hupper Emil kereskedő Budapest. — Hoffmann Emil kereskedő Budapest. — Návay Rezső kereskedő Nagylak. — Frankl Simon kereskedő Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Jahl Gusztáv cs. és kir. altábornagy Szeged. — Bársavári Bartuska Miksa cs. és kir. vezérőrnagy Lugos. — Schwer Ottó alezredes Brassó. — Grallert Konrád őrnagy Szeged. — Flaska A. kapitány Békéscsaba. — Kolnagó F. kapitány Békéscsaba. — Silavetzky J. kapitány Békéscsaba. — Stész J. főhadnagy Békéscsaba. — Reitz J. főhadnagy Fehértemplom. — Urleán hadnagy Fehértemplom. — Kuner hadnagy Fehértemplom. — Flórenc hadnagy Fehértemplom.

— Genova hadnagy Fehértemplom. — Feil hadnagy Fehértemplom. — Bonhay ha nagy Fehértemplom. — Leitner tart. hadnagy Békéscsaba. — Nemez kadét tiszthelyettes Békéscsaba. — Valach kadét tiszthelyettes Békéscsaba. — Vängler kadét tiszthelyettes Fehértemplom. — Engel kadét tiszthelyettes Fehértemplom. — Gruber kadét tiszthelyettes Fehértemplom. — Sváb Gyula tanársegéd Budapest. — Kertész Róbert tanársegéd Budapest. — Popovics Széver ügyvédjelölt Budapest. — Bláyer Ferenc tart. hadnagy Dévaványa. — Witman László törzsorvos Budapest. — Leszlauer Miksa utazó Budapest. — Elia Ferenc utazó Budapest. — Edelman Lipót utazó Budapest. — Telegdi Lajos utazó Budapest. — Moskovich Jakab utazó Budapest. — Haas Hugó utazó Budapest. — Roth Jenő utazó Budapest. — Bokor Ármin utazó Budapest. — Luszt Ármin utazó Budapest. — Gerő Antal utazó Budapest. — Reichalt Ferenc utazó Budapest. — Müllér Herman utazó Berlin.

NYILTTER.*

Steckenpferd-Liliomtej-szappan

Bergmann és Társa Dresden és Teschen a/E., volt és marad a naponkint beérkező elismerő levelek szerint a leghatásosabb gyógyszappan pattanások ellen. A bőrt állandóan finoman, puhán tartja és rózsaszínű teint ad neki. Darabja 80 fillérért kapható a gyógyszárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

KÖZPONTI SZÁLLODA.

APOLLÓ-csoport.

Igazgatók: Ormai és Roland.

Ma és a következő napokon: új betanulással

Arad falában.

Párisi revue.

Schmidt és Bella Jackson

amerikai néger mestertáncosok a Berlini Wintergartenből 1856

Kezdeté este 8 órakor.

Belépő-díj: I. hely: 1 kor. 50. II. hely: 1 kor. Esős idő esetén a téli-kerthen lesz megtartva.

Tüzelő anyagokban

bár a szállítási akadályok teljesen megszüntetve nincsenek, mindazonáltal igen tisztelt vevőinket értesíthetjük, hogy

raktár - készletünk

Zsilvölgyi Fütőkőszén,

Porosz Salon-kőszén,

Porosz Légszesz Pirszén

és Porosz Dió-Pirszénben

Legjobb minőségekben

jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra száraz, darabos, jól kiégetett

Bükfa-szén

állandóan nagy mennyiség készleten.

Jakaréktüzhelyben ajánljuk a készítettüzelést. Számos előnyök s jelentékenyen olcsóbb, mint a tűzifa.

A hazaszállítást saját kocsijainkkal, a miniszteri és főkapitányi rendeletnek megfelelően plombázott zsákokban eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedés szénosztálya.

Telefon 139. sz.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megszünteti a köhögést, váladdat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Árs táblázatát 4-4. kiadás.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

2252—1907. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybuttyini kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Mikulura Mikulie szlatinai lakos végrehajtónak, Jecurel Pável nyágrai lakos végrehajtást szenvedő elleni 42 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék és a nagybuttyini kir. járásbíró-ság területén fekvő és a nyágrai 17. számú teleknyben A. I. 1. 25—7. sor, (35., 36.) 183., 348., 237/a. és 319/b. hrszám alatt foglalt beltelkes ház és szántóföldekből álló ingatlanok 644 korona kikiáltási árban, az 1907. évi szeptember hó 2-ik napjának délelőtt 11 órájkor Nyágra községhez tartozó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik, az elárverendő ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adni.

2. Árverési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 64 kor. 40 fillért, készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a második ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. szám alatt kelt rendeletben előírt módon a nagybuttyini kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság telekkönyvi hatóságánál, továbbá Nyágra, Nadalbest és Szlatina községek előjáróságánál megtekinthetők.

Nagybuttyin, 1907. évi június hó 24-én.

Kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Seress,
kir. járásbíró.

2033

3522—907. sz.

A borosjenői járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

Barakony község jegyzői állására pályázatot hirdetek.

Az állással egybekötött évi javadalmazás a következő:

1. Készpénz fizetés 600 kor.

2. Termény váltáság 800 „

3. Széna váltáság 174 „

4. 40 köbméter tűzifa természetben.

5. Jegyzői földek és pedig 17 hold 76 □-öl szántó és ezen földek után járó legelőjogosultság élvezete.

6. Természetbeni lakás hozzátartozó melléképületekkel és 623 □ öl kert.

7. Magánmunkálatok a szabályrendeletileg megállapított díjjai.

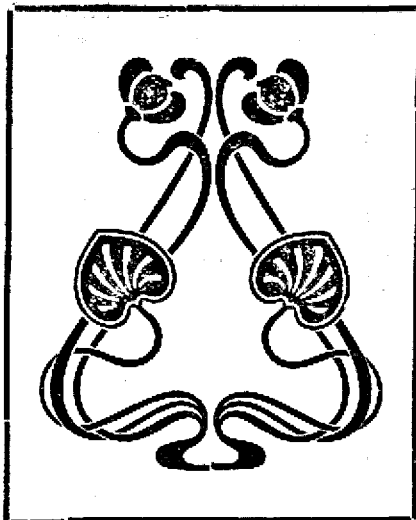
Felhívom pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6 ik §-ában illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló hatósági bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket, és pedig a közszolgálatban levők hivatali előjáróságuk útján — hozzám augusztus hó 30. napjának d. u. 5 órájáig annyival is inkább adják be, mert a később érkező vagy hiányosan felszerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választást a barakonyi községhez tartozó folyó év augusztus hó 31. napján d. e. 11 órákor fogom megtartani.

Borosjenő, 1907. augusztus 18-án.

Borsos Géza,
főszolgabíró.

2030

**Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű**

**Földes-féle
Margit-Cremet,**

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Köszén

elsőrendű vulkán-farkasvölgyi rostált pormentes 500 kg. vételnél pontosan kimérve a vevő zsákjaiba

100 kgként 3-20 koronáért

kapható: 15

Pollak Sándor

mikalakai tégl- és cserépgyárban, telefon 515.

Nagy tégl- és cserép-raktár.

3545—1907. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Laczkó Mihály aradi lakos mint jelentkező, Dr. Ludig István és Dr. Szalay Károly aradi ügyvédek mint ezuttal csatlakozónak kimondott végrehajtónak Laczkó Mihályné sz. Sztán Zsófia és Szerb Jozsa aradi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 823 kor. 07 fillér tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Aradváros gáji külvárosában fekvő, az aradi 2725 számú tkvben A. + 1. sorsz. 3324 hrszám alatt felvett Oláh-utcai 12. számú ház, udvar és kertre a C. 9. alattidsb. Szerb Jova javára bekebelezett haszonélvezeti jog nem érintésével az árverést 2278 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1907. évi szeptember hó 10. (tiz) napján délután 3 órákor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra lévő 48. számú helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 227 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Arad, 1907. évi május hó 28-ik napján.

Aknay,
kir. tszéki bíró.

2029

Patent gyermek harisnyák

női és férfi harisnyák, keztyük elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott, olcsó árak mellett

Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. Vidéki megrendeléseket legpontosabban intézem el.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos
Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertli székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind a szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközölköznek. 1151 Nagy választék sirkertés mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Hámory-gazdaság

ajánlja sajáttermésű
nemesfajú
sárga és görög
DINNYÉIT.

Kaphatók: 1980
Deák Ferenc-utca 3., az udvarban.

Tenke biharmegyei községben

járásbíróssággal, nagy környékkel

egy üzlethelyiség

a legszebb helyen, rőfös férfidivatnak

azonnal kiadó.

Évi bér 280 frt.

Tudakozódní Schwimmer Ignác-nál, Nagyszalonta. 1974

RUBICS GYULA

fényező és mázó mesterség

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Bocskai-tér sarok.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butorfényezést, vas- és fa-butorokban, régi butorok újra festését** bármilyen stílusban, **kávéházi berendezéseket** u. m.: **asztalok, székek, rácszatok, lámpariák, fogasok, csillárok és fürdő-kádakat.** 1488

Kellemesen hűsítő hajviz

Eau de Glace.

A fejbőrt erősíti, a hajhullást megakadályozza, a korpa képződést megszünteti és a fejet huzamos időn át hűvösen tartja.

Egy üveg ára 2 korona.

A haj mosására és tisztán tartására a legalkalmasabb szer a

„CHAMPOING POR.”

A vele készült vízzel mosott haj fényes, ruganyos és selymes látású lesz. A haj színére nincs befolyással.

Az ideges főfájást azonnal megszünteti a

Rozsnyay-féle fejfájás elleni tabletták.

6 darab ára 1 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keszettel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., duplá tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgypor 1 korona 20 fillér.

Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól. A bevasárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

813

H A J Ó S Á R P Á D gyógyszerárban

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kocsuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszeráraknál és Vojtek és Weisz drogeriájában.

61414. számhoz. I/B.1. 1907.

Tölgy és bükkfa eladás.

A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületében folyó év őszén írásbeli versenytárgyalás fog tartatni a tótváradi erdőgazdálkodásához tartozó pernyesti 277,35 holdas 1908—1912. évi vágások faállományának tövön valló eladása iránt.

A vágásoktól a soborsini M. Á. V. állomásáig és a Maros partjáig löerőre berendezett iparvasut áll rendelkezésre.

Az árverés napja, a kikiáltási ár és az eladási feltételek később fognak közöltetni.

Érdeklődők felhivatnak, hogy a faállomány megtekintése és felbecslése végett a lippai főerdőhivatalhoz forduljanak.

Budapest, 1907. évi augusztus hó 5.

2032

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Utazó bundák és bál belépők

— kölcsön adnak —

1280

Sztruhár Testvérek

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Szűcsárúk, madár- és állattömések.
Krimmer- és szövetsapkák nagybani
— készítése és eladása. —

Javításokat, átalakításokat gyorsan és jutányosan vállalunk. Azonkívül mindennemű tárgyakat a molyok megóvásától, szörme, szövet, posztó, szőnyeget, ablakfüggönyök s ezekhez hasonlót elvállalunk. Gondozás biztos és molymentési szert használunk a mi saját találmányunk és csakis e g y e d ű l i intézetünkben található.

Nem kell London. Nem kell Páris!
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülők különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-gyógycipőmet**, melyek meggátolják a lábfej fejlődését, Gyermekeknek, ugyancsak felnőtteknek negatív eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készíttek a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója 661

K U I

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy **Aradon Deák Ferenc-utca 2. szám alatt** (Sebesyház) egy, a mai kor és modern izlés minden követelményének megfelelő.

női kalap divat-terem nyitottam

Üzletemben a leg-elsőbb czégetől kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom

Állandó és a legnagyobb választék **gyászkalapokban.**

Átalakítások és minden a szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

V. jéki megrendeléseket a legmesszebb menő körültekintéssel eszközölök. 719 Szíves pártfogást kér

ARTMANN ANNA

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

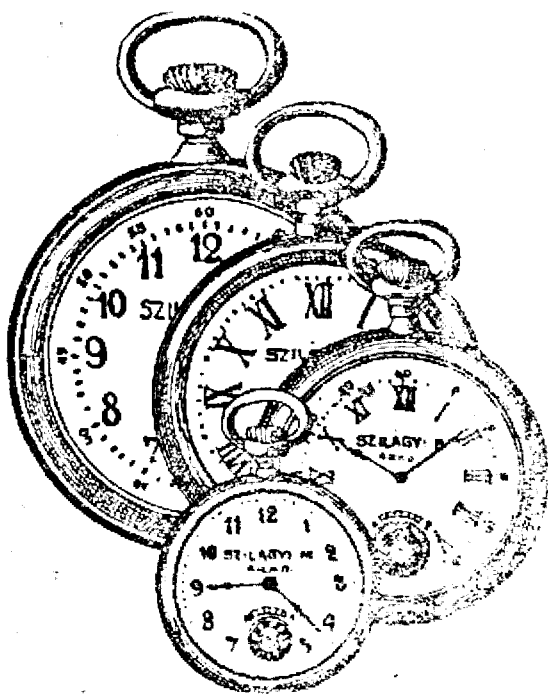
Ügyes idősebb kereskedő segéd,

ki a rőtös, rövidáru, fűszer és vaskereskedést, valamint a pince kezelést a aposan érti, a magyar, német és román nyelvet tökéletesen érti, mint elsőrendű segéd, mielőbbi belépésre

kerestetik

Goldberger Gábornál,
Berzován (Aradmegye).

2006

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb 1906

óra-javító műhelye

a színház oldala mellett,
Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

Ügyes

divatáru segédet keresünk,

ki a kirakat rendezésben is járatos. 1990

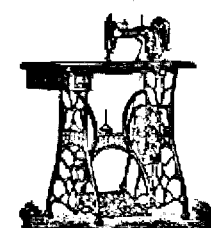
Rosenblüh H. és Társa.

Telefon szám 96.

Hammer Vilmos

műszerész

Arad, Szabadság-tér 7. sz.

Pfaff és Singer karikahajós

varrógépek,

„Helikal Premier“, „Puch“

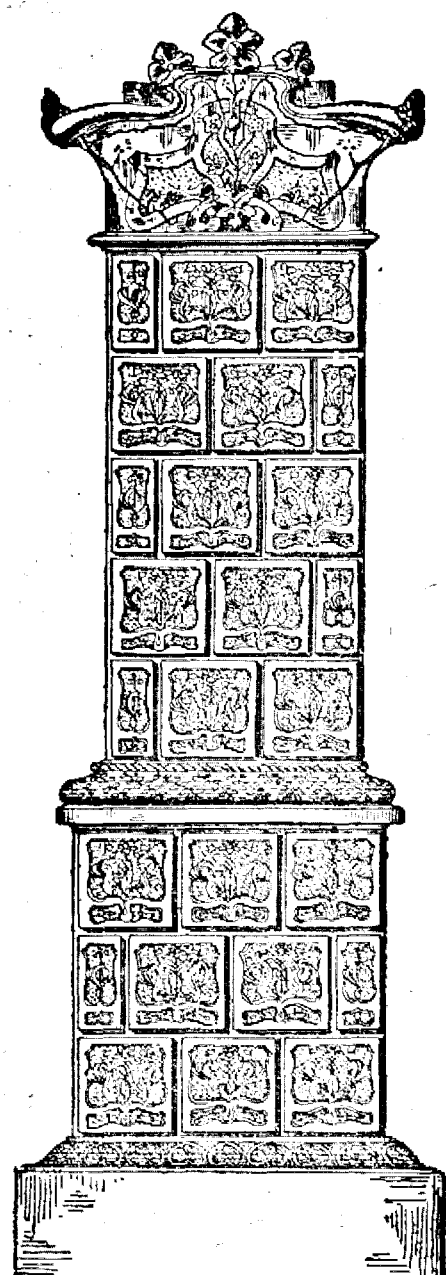
kerékpárok,

Grammofonok és lemezek nagy raktára

Acetylen lámpák, gummik, nyergek, gram-mofon kerekék, rugók, hangdobozok, varró és grammofon tűk 1-a minőségben.

Javítások jutányosan és jótállás mellett, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Alapított 1869
Megyei és városi telefon 389.

Agyagáru és kályhagyár
Arad, Halász-utca.

Ajánlja saját a legjobb tűzmentes anyagból készült

cserépkályháit és kandalóit

minden kivitelben, ugyancsak **takarék-tűzhelyek és fürdőkádak kifalazását, nemkülönben központi fűtések berendezését** bármely rendszer szerint.

Továbbá minden a kályhás iparhoz tartozó **javitások** vagy **átalakítások** megbízható szakképzett szerelők által pontosan és gyorsan, a lehető legjutányosabb árban végeztenek úgy helyben, mint vidéken.

Összes cserépkályháim bármely rendszerű vasbetéttel mint **gyors-melegítő** kívánatra felszerelhető, nemkülönben Maidingen rendszer szerint fekete vagy pirszen fűtésre mint töltőkályha felállítható.

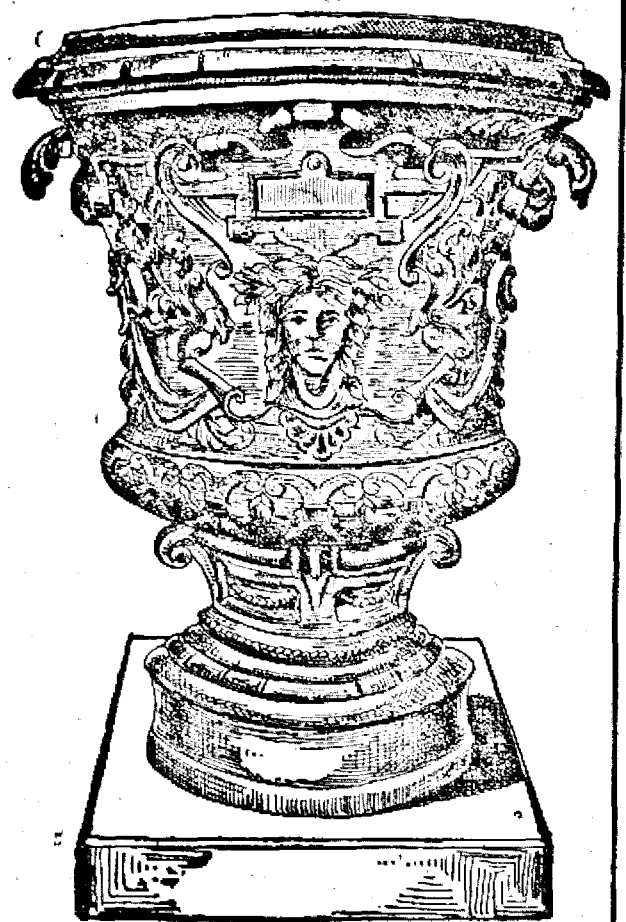
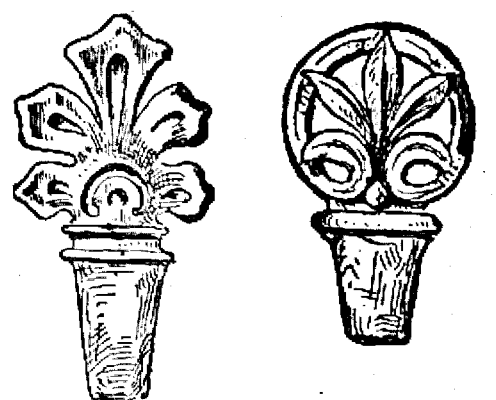
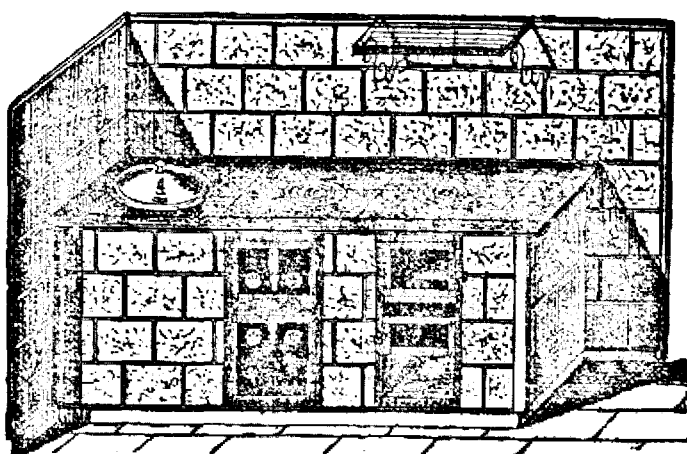
B. megbízását kérve, maradtam 183

kiváló tisztelettel

BALOGH DÁVID

kályhás-mester.

Xépes mintakönyv kívánatra bárkinek bérmentve megküldetik.

APRÓ HIRDETESEK.

AKINEK

ismeretség híján

názastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinozellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birokokot,
házat,
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

AKI

mindeneket vétel vagy bérbevitel céljából keresi.

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csélt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”
kis hirdetési

rovatát használja.

Ház eladás!

Választó-utca 41. számú ház eladó. 1942

Igen jó

cantalup és turkesztán dinnye, ugyszintén rózsás krumpli, paradicsom kapható, kívánatra házhoz szállítatik. Régi vágóhid mellett. Eötvös-tanyáról. 1979

Kiadó

Deák Ferenc-utca 39. sz. a. egy üzlethelyiség október 1-sőre. Bővebbet a házban vagyis Angele Mátyás, Szabadság-tér 16., Dományi-palotában. 1950

Motor-kerékpár,

használt állapotban, 3-4 lóerős Puch-féle gyártmány, oldal kocsival olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1984

Gazdasszonynak

ajánkozik fiatal iparos özvegye, kinek 10 éves kis leánya van. Gyermekeivel együtti eltartásért kevesebb havi bért kér. Cim a kiadóban. 2031

Festeni tanít!

Olaj, aqvarel, pastell s valamint bársony égetés, selyem festést tanít. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2028

Intelligens házból

való fiúk uri családnál teljes elátást nyerhetnek. Cim a kiadóban. 2019

Eladó ház!

A Borona-utcában 8. szám alatt egy ház 30 év óta fennálló jó forgalmu szatócsüzlettel eladó. Bővebbet ugyanott. 1860

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — Kerpel Izsó könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Lampionok

20 fillértől, confetti és serpentin kapható **Inguz I. és Fia** könyv- és papírkereskedésében Arad. Telefon 517. 361

Biztos existenzia!

Új, jó beszélő tehetségű urak által adó alkalmazást kaphatnak egy könnyen eladható házi cikk eladására. Penzbeszedők óvadékkal kerestek. Ajánlatok „K 6 100.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kerthelyiséggel, ugyszintén a város legkiválóbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Ízletes magyaros polgári konyha. — Tiszta saját termései bork. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 16 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1460

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivittel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy csizma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Csemegeszőlő.

Sik fekvésen termelt chasselas és muszcat legkiválóbb asztali csemegeszőlő, mintegy négy hold termése egészben vagy részben

eladó.

Bővebbet

2023

HÁMORY GAZDASÁG

Irodájában.

Aradon, Deák Feren-utca 3. szám.

Városi hirdetmények.

14650—1907. kh.

Hirdetmény.

A m. kir. munkásbiztosítási hivatal 148/907. sz. a. kelt rendeletével az összes betegsegélyző pénztárak felszámolását, s annak megállapítását rendelvén el, vajjon nevezett egyleteknek joguk van-e a továbbműködésre, az ipartestületi és a kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztárának kivételével, felhívom az összes, Arad sz. kir. város területén működő

betegsegélyző pénztárakat, hogy hivatalomnál haladéktalanul jelentsek be fenállásuk idejét és azt, hogy az 1907. évi június hó 30-ával befejezett legutolsó évben tagsági létszámuk mennyire rugott?

Arad, 1907. évi augusztus hó 19-én.

Green,

h. főkapitány.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

3516—1907. pm

Pályázati hirdetmény.

A Hertschka Mór ösztöndíj alapítvány egy reáliskolai alapítványi helye megüresedvén, felhívom az aradi áll. főreáliskola azon tanulóit, kik a pályázati alábbi feltételeknek megfelelnek s az ösztöndíjat elnyerni óhajtják, hogy felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1907. évi szeptember hó 6-ig bezárólag nyujtsák be.

Pályázhatnak:

1. szegény aradvárosi árvák,
2. aradvárosi szegény özvegy fiai,
3. aradmegyei szegény árvák,
4. aradmegyei szegény özvegy fiai,
5. Aradvárosi szegény és
6. bárhova való illetőségű szegény tanulók, kik az összes tantárgyak felerészből kitünő, másik fele részéből jeles, illetve jeles és jó osztályzatot nyertek.

A pályázati kérvényhez illetőségi bizonyítvány s a legutóbbi iskolai bizonyítvány csatolandó, végre igazolandó, hogy a folyamodó az aradi áll. főreáliskola rendszeres tanulója.

Az ösztöndíj az iskolai évek befejeztével azon esetben lesz a megválasztott ösztöndíjas részére mindaddigig tanulmányait az aradi állami főreáliskolába folytatja kiutalványozva, ha a megválasztott ösztöndíjas 1908. évi július hó 3-ig az ezen pályázati hirdetményben megjelölt osztályzatú az 1907/1908 évről nyert bizonyítványát hivatalomban bemutatja.

Arad, 1907. évi augusztus hó 10.

Varjassy,
polgármester.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetit

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

126

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó árban eladók, u. m.: Lövész-u. 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lenkey-utca 16., Lehel-utca 19. sz., Választó-utca 39. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakán a mótoros mentén 440. számú ház, mely 3-4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor-ért törlesztésre eladó.